

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.József Köherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, június 21.

Mai számunk több közleményei:

Vezérezik: Nem kell a néppárt!**A honi ipar és a vidék.****Háború Kina ellen.****Atsél Béla báró fiának rejtélyes eltűnése.****A főpinczér halála.****Apa és fű az esküdtsek előtt.****Villamos akták.****Királyi kitüntetés a vasutasoknak.****Egy kalandornő a rendőrség kezében.****A villamos-ügyhöz.****A zongoramester.****Tárca: Éjjel a kávéházban.** Irta: Iván Ede.**Csarnok: A kis örmény és a nagy örmény.**

Irta: Szabó Ferencz.

Nem kell a néppárt!

Arad, június 20.

A néppártot egymásután érik a vere-
ségek. Tegnap a józan magyar munkások
részéről kaptak olyan erélyes „Ne to-
vább”-ot, amely felett jó ideig elmélked-
hetnek. Egy újabb sztrájk tanyáján fordult
elő az eset.

Megirtuk, hogy megint letette három-
ezer sztrájkos a magyar államvasutak gépgyá-
rában kitört a sztrájk. Szomorú hír. Szegény munkás
emberek maradnak kenyér nélkül. De olyan
mozzanat is vegyül az alapjában elszomorí-
tó eseménye, amely megnevezteti azt,
aki hírét veszi.

A sztrájkolókat táborában megjelentek
Lepsényi Miklós és Rakovszky István nép-
párti képviselők, s felajánlották barátság-

gukat, támogatásukat és közbenjárásukat
a munkásoknak.

A néppárttól a néphez és a munkás-
néptől a néppárthoz nagy ut visz, igen
nagy ut. Erdemes róla elmélkedni, vajjon
mi birta rá a nevezett képviselőket, hogy
ezt a nagy és szokatlan utat megtegyék.
Miért mentek a sztrájkolóok közé? Mit ke-
restek ott? Talán azért mentek, hogy
egyszer, legalább egyetlen egyszer való-
ban néppárt legyen a néppárt? Csak a
név jogosságát akarták dokumentálni ez-
zel a rejtélyes uttal? Nem valószínű.

A nagy politika talán megtűri a hum-
bugot, maga a nép nem. Az tudja, hogy
a néppártnak csak annyi köze van a nép-
hez, hogy elvette a nevét, elvonná a bi-
zalmát is, s nem adna érte semmit.

Csakhogy a magyar munkás józan
ítéletét nem lehet megtéveszteni. Az a
maga szemével lát, saját eszével gondol-
kodik. Nem is vártunk mást, mint ami-
ben a néppárti követeknek részük volt.

A munkások a legalaposabban kinéz-
ték őket. Tudtukra adták, hogy a főztük-
ből nem kérnek. Am vegye be azt a sze-
gény, jómódú magyar munkás egészséges gyomrának
nem kell a néppárti csalamádé. A nép-
párt jobban tenné, ha nem kaczerkodik
a munkásnéppel. Ma csak kinézték őket,
holnap esetleg fordul a hangulat és a
munkában megizmosodott karok fenyege-
zően találnak megmozdulni.

De egy szavunk a szabadelvű közvé-

leményhez is van. Már érkezett az ideje,
hogy az igaz érvek erejével utjába álljon
a mindenféle betolakodó néppárti izga-
fásnak.

A bolonditással az igazságnak, a fel-
világosításnak a fegyverével kell sikra
szállni. (—)

A honi ipar és a vidék.

Budapest, június 20.

A fővárosban megjelenő Politikai Heti-
szemle közli az alábbi, — minket vidékieket
közelről érdeklő, mély igazságokat tartalmazó,
érdekes cikket:

Az alkotmány visszaállítása óta kormány-
férfiaink minden lehető megtettek a főváros
szépi.ésére, erősítésére, gyarapítására. A parla-
ment tagjai is pártkülönbség nélkül megsza-
vaztak minden oly javaslatot, mely a székesfő-
város gazdasági és kulturális gyarapítását czé-
lozta. Tarifapolitikánk kizárólag ezt a czélt szol-
gálta és lassan-lassan a tudomány, irodalom és
közoktatásügy legjelesebb erőt Budapestre cso-
portosítottuk. A vidéki városokban építettünk
kaszárnyákat és furtunk ártézi kutakat, ha jól
viselték magukat, a vasuti állomást is kibővi-
tettük és egy vagy több patikát engedélyez-
tünk nekik. Valójában azonban a vidéki város-
ok anyagi jólétének emeléseért nem történt
valóságos amerikai arányokban. S mi okozta
a főváros meszeszerű fejlődését? Talán a lakos-
ság nagy hangyaszorgalma, talán azok a bizo-
nyos polgári erények: a mértékletesség, munka
és takarékoság? Vajjon ezek varázsolták-e elénk
az Andrássy-uti palotákat és körüti bérhá-
zakat?

Nos, ha a modern Budapest megalkotásában
a munkának és a takarékoságnak is volt némi

TÁRCZA.

Éjjel a kávéházban.

Irta: Iván Ede.

Keszthelyi, a piktor azzal volt elfoglalva,
hogy a mrvány asztal tarka ereiből minél
groteszkebb figurákat csaljon ki. Erősen az
asztal fölé hajolt, kezében izgett-mozgott a
czeruza. Megnedvesített ujjával türelt, vakart,
újra telerajzolta a mit elmosott s miután látta,
hogy sehogy sem boldogul, dühösen csapta le
a czeruzát, azután orvos barátunk felé fordult,
sipegő, nyápicz hangon vágta szemébe a meg-
jegyzéseit:

— Így jár az ember, ha piktor létére egy
hitvány czeruzavég nincs nála s orvostól kell
kölcson kérnie; az ördög vigye el a czeruzád,
máskor tarsd magadnak!

Bepiszkolt ujjait végig huzta szürke nad-
rágján, azután elment biliárdozni. Az a nagy
ember, a kit csak Miska doktornak nevezünk,
letette kezéből a lapot, valamit végigmormogott,
a minek körülbelül olyanforma értelme lehetett,
mintha azt mondaná: Bolond!

— E görnyedt s egyik „Medizinische Wo-
che”-ből a czeruzát össze-vissza. Egész
lelkével belemélyedt, akárcsak valami megder-
medt kadavert boncolgatna finomra élesztett
késével.

Lényébe is belészüremkedett valami azok-
nak a nyomorult teremteseknek egyforma me-

revségéből, a kik ott feküdtek előtte minden
nap a klinika bonczoló asztalán; az neki olyan
volt, mint más embernek az ennilaló. A ke-
nyérprakszis, mint a hogy ő szokta mondani, a
gyomrának kellett, azokra a bolond kadaverek-
re meg a lelkének volt szüksége.

Egész életét azzal töltötte, hogy valamit
keresett; jóformán maga sem tudta, hogy mit.
A mig egy szemernyi szusz volt az agonizáló
testben, addig mindegy volt neki. Élő, élő! Ha
egyszer azután odakerült a bonczoló asztalra,
akkor neki állt keresni: az emberit. Nyugodtan
végezte mesterségét, mintha egy darab angol
beafsteket szelne ketté; nézte, nézte nem is a
szemével, hanem onnét a lelkéből kandikált ki
valami, a mi mindig éhes maradt.

A cigány letette a hegedűt, tányérozni
kezdett.

Azt mi már szépen kicsináltuk magunk kö-
zött, ha a Miska doktor valamibe „belekezdett”,
hát mi fizettünk helyette. Ő ugye igen szitta
magába a sok walczeret. Dehogy is zavartuk
volna.

Árpádnak is rendesen valami javítani va-
lója akadt ilyenkor a „fene sok kéziratban”. Az
is megér annyit, mint egy unalmas walczeret
honorálni.

Komoly ember azért jár a zenés helyre,
hogy oda se neki a muzsikának.

Négyünk között magam maradtam, a ki a
walczereteket kellőképp megértő, amiért azután
némi elnézésben is részesültem, mint a hogy
illik is.

Valahonnan nagy hidegség csapódott be a
hátunk megett; az ajtót nyitva hagyták. A pik-
koló beszélt valakivel a függöny mögött. A
mint észrevette a Miska doktort, egyenesen
hozzá ment; a szobalánya volt. Arczát pirosra
futta a szél fagya, hajába belekavarodott a hó
s a mint a kávéház gőze megcsapta, eltűnt róla,
vizzé csillogott szét.

Árpád zsebébe csuszította a „fene sok kéz-
iratot” s erősen belefikszírozott a lány kipirult
arczába. A piktornak is volt annyi ideje, hogy
éppen csak odafusson, hátha ő vele van dolga
annak a vászoncelédnek. A leány halkán be-
szélt, zavartan, a mit Árpád később ugy ma-
gyarázott, hogy lopva ő rá kacsintgatott.

A Miska doktor nyugodtan végighallgatta
a lányt, letette a „Wochenschrift”-et, elkérdezett
egyet-mást, azonközben a bundáját is fölvette.
A lány elmondta, hogy épp az imént volt ott
a Lénárd, megkérte, siessen a nagyságos urért,
mert belehal az asszony, más doktort el nem
hivat, a nagyságos ur kezében bizik.

— Várjatok meg, éjféljájt itt ieszek. Nem
hiszem, hogy kibirja.

Ezt már nem is nekünk mondta, csak ugy
magának nyelte el.

A lány visszatekintett az ajtóból, felolvadt
benne a félelem, valakire rá is mosolygott. Ár-
pád azt mondta, hogy az neki szólt, a máso-
dik stáció.

En pedig jól láttam, hogy a piktor integet
neki onnan a biliárd-asztal mellől.

A lány az ajtójáról intett vissza.

része, a föllandulás igazi okait mégis a kormányhatalom dédelgető és cenzuralizáló politikájában és még inkább a vidék kizsákmányolásában és a külföldi pénzpiacz kipumpolásában kell keresnünk. Mialatt Budapest láthatólag föllandult és egy nagy világváros külső formáit öltötte magára, azalatt a vidék elszegényedett, a közép osztály bucsut vett az ősi portától, a hivatalnoki kar küzd a megélhetésért, a földművesek rajai pedig vándorbottal kezükben jobb hazát mennek keresni Amerikába. Ismételjük-e azt, amit már annyiszor és annyian elmondottak, hogy azok a hosszú palotasorok, melyek láttán hangosabban feldobog magyar szívünk, tulajdonképen nem is a mi palotáink, mert a jelzőlog-hitel révén több jogot formálhatnak azokhoz a külföldi tőkepénzesek, mint névbeli tulajdonosaik. A hatalmasnak látszó Budapest tehát valójában nem egyéb, mint amolyan agyaglábú oriás, kit egy váratlan lökés könnyen földre teríthet. S a külföldi pénzpiacz rosszabbodása okozta vihartól erősen izegmozog is ez a kolosszus.

A politikai erőművészek, a gazdasági csodadoktorok most komor gondolatokba elmerülve azon tanakodnak, miként lehetne elejét venni a fenyegető veszedelemnek és mi módon menthetők meg Budapestet és a fővárosi piacot a formaszereű csődbejutástól. Mindenkinek van egy mentőgondolata s ha a gondolatokat pénzzé lehetne változtatni, csakhamar meg is javulna a helyzet. Érdekes, hogy a mentési munkálatokat érintő eszmékör nem terjed túl a főváros határain s még most is, jöhet a vidék nyomora semmivel sem kisebb a fővárosnál, mindenki csak a fővárosra gondol.

Nem kisebbítjük azzal a metropolis jelentőségét, ha nyíltan kijelentjük, hogy az orvoslásnak ezt a módját nem tartjuk célravezetőnek. Az orvos is, hogy a siker reményével vezethesse betege gyógykezelését, mindenekelőtt a beteg diagnózisát állapítja meg. Azt hisszük, hogy azoknak, akik a budapesti viszonyok szanalásán fáradoznak, előbb a baj igaz okaival kellene tisztába jönni. A baj valódi oka pedig az, hogy a fővárosi polgárság nem ért a pénzszerzéshez és még kevésbé ért a pénz megtartásához. S nincs a világnak olyan nagyvárosa, ahol oly kevesen és aránylag oly keveset dolgoznak, mint Budapesten.

~~Én nem hiszem, hogy az úgynevezett "ur", aki könnyen és lehetőleg munka nélkül akar megélni, mint nálunk. És hányan vannak, akik úgy rendezik be életmódjukat, hogy akár könnyű, akár keserves szerzeményekből valamit félre is tegyenek. Hol van az a munkás, mértékletes és takarékos polgárság, melynek Páris, Bécs és Berlin köszöni anyagi~~

prosperálását. A francziákat mi rendszerint könnyelmű népek mondjuk, de merem állítani, hogy Budapest társadalmában több a here, mint Párisban. Arra a fővárosi társadalomra pedig, mely ily silány mértékben tölti be azt a nagy hivatást, mely osztályrészül jutott neki a gazdasági élet új alakba való fektetésében, nem lehet többé rábízni a vezérszerepet az átalakítási munkálatok irányításában. Ezt különösen most kell hangsúlyoznunk különös nyomatékkal, amidőn fönt is, lent is egyaránt erős mozgalom indult meg az ipar, a honi ipar megteremtése és felkarolása tárgyában.

Amidőn örömmel üdvözljük kormányunknak abbeli készségét, hogy a honi ipar érdekében a legnagyobb áldozatokra is hajlandó, abbeli véleményünknek adunk kifejezést, hogy a hozandó áldozatok túlnyomó részét czentul ne a fővárosnak, hanem a vidéknek juttassuk. A vidéket már csak azért is hálásabb talajrak tartjuk az ipari tevékenység előmozdítására, mivel a fővárosi ipartelepek rendszerint részvénytársasági alapon szerveztetnek, már pedig a részvénytársaságokkal járó költséges apparátus (vezérgazgató, vezértitkár stb.) már eleve ólomsúlylal nehezedik a kezdet nehézségeivel küzdő vállalatra. A vidéken meglevő iparosokat és ipari vállalatokat kellene leginkább támogatni, mert ezeket legtöbb esetben munkakedv, egyéni ambíció vezeti és a mellett hazafias felfogás is. Az elszegényedett és kizsákmányolt vidéket minél előbb talpra kell állítani és ezért az iparfejlesztési akciót, de az egész gazdasági életet decentralizálni kell. A vidéki városoké legyen az ipar, Budapesté a kereskedelem. A főváros lakossága, mely ugyszólván irtózik a termelő munkásságtól, nevelésénél és tehetségénél fogva sokkal alkalmasabb a közvetítő kereskedelem lebonyolítására, mint az iparfejlesztéssel kapcsolatos feladatok teljesítésére.

Igaz, hogy a főváros kereskedőinek nem volna szabad a közvetítő kereskedelemre szorítkozni, hanem egész energiával a külkereskedelemben és a kiviteli előmozdítására kellene irányítani a figyelmet.

Csakhogy erre előbb nevelni kellene kereskedőinket, ami azonban nem éppen lehetetlen feladat. Ha sikerült belevinni a gazdaságba az intenzívebb kereskedelmet, akkor a kereskedőink is szakítani fognak idővel a megszokott szatocsapolitikával.

A mezőgazdaság intenzívítésének emelése, a vidéki városoknak ipari empóriumokká való átalakítása és a székesfőváros kereskedelmi életének modernebb alapokra fektetése, ez az, amittől függ az ország anyagi és kulturális fejlődése. Ezen irányelvek szemeltartása ismét

gazdaggá és életképesse teendi a vidéket és közveve a főváros is visszanyeri függetlenségét külföldi hitelezőitől. De ha iparfejlesztési politikánkban továbbra is csak a fővárosra fektetjük a főszólyt, Budapest és a vidék egyformán és teljesen el fog szegényedni.

TÁVIRATOK.

A király csapatszemlén.

Lajtha-Bruck, jun. 20. (Saját. tud. táv.)
A király ma reggel, mikor a táborba lovagolt, megnézte a magyar pályaudvar előtt álló új király-szobrot és Ferencz Ferdinánd főherczeg előtt nagyon elősmérrően nyilatkozott a sikerült szoborműről. Azután szemlét tartott ő felsége a 84. és 43. gyalogezerdek, a 15. huszárezred és a 8. ulánus ezred fölött és teljes elismerését fejezte ki a tisztek előtt. A szemle után ő felsége a magyar pályaudvarra lovagolt, a hol már a polgári és katonai hatóságok fejei várták, és onnan a főherczegekkel és kíséretével visszautazott Bécsbe.

A transzvali háboru.

London, június 20. (Saját. tud. távirata.)
Chamberlain gyarmatügyi miniszter tegnap egy unionista gyűlésen beszédet mondott, a melyben a dél-afrikai háborúról úgy nyilatkozott, hogy annak befejezése kötségtelenül sok bajjal fog járni, de a közvélemény meg fogja akadályozni a kérdésnek olyan megoldását, a mely a dél-afrikai köztársaságoknak jogosulatlan szabadságokat adna. A vizsályt véglegesen kell rendezni, nehogy jövőre új zavarok csirájává válják.

Filadelfia, június 20. (Saj. tud. táv.)
A republikánus párt nemzeti gyűlésén, a mely ma este össze *Molcott* ideiglenes elnök beszédet mondott, a melyben az Egyesült-Államoknak a burok iránt érzett rokonszenvét hangoztatta, majd áttért a Fülöp-szigetek ügyére és konstataálta, hogy az Egyesült-Államoknak erősen eltökélt szándéka, hogy a Fülöp-szigeteken föntartják lobogójukat.

A piktor biliárdozott tovább, egészen belehevült, a haja összelógott a homlokán.

Nagysokára visszakerült az asztalhoz. Krétás kezét végigsimította a nadrágján, elfért ott egymáson a festék meg a krétapor. Hol az egyik, hol a másik került fölül.

Ugy éjfél tájt veszett jókedve kerekedett a cigány hegedűjének; a hármas asztalnál elegáns gavallérok mulattak a barátjaikkal. — A cigány pedig nem szokott hiába vesződni.

Árpád csinálta a „fene sok kéziratot.” Izgett-mozgott a helyén, miközben átsunyított a lila bluzosra, meg a veres hajura, mint a hogy ő ilyenkor szokta. A melyik azután jobban belement, azzal tovább évődött, a másikat meghagyta a gavallérjának. A pikkoló elejtett egy pár findzsát, a mire nagy zsvaj támadt a hármas körül. Azok már nem maguknak mulattak. Tele volt a levegő a sok párázattal.

Árpád szépen elrendezte a vereshajuvál. Az már ellehetett az effélére készülve, a zsebéből vette ki a czeruzát; a pinczértől csak nem kérhet, mikor a barátjával mulat.

Valaki nagy robajjal csapta be az ajtót. A Miska doktor volt. Hullott róla a sok hó, amint rázta le, nagyon erőszakosan beszitálódott a bundájába, meg a kalapjára. Az öklével hadonázott a pinczér felé, az meg sietve jött, nem tudta, mi történt a doktor ural.

— Teát, rumot sokat, meg czukrot; előbb egy sonkát meg konyakot!

Azután leült, úgy kabátostul, nem szólt egy szót sem, mint az olyan emberek, akik valami nehéz munkából jönnek, amibe belefáradnak. Az járt a fejében.

Egyszerre megolvadt a Miska doktor, mint-ha az a nagy higegség, ami a nagy uton beleszivárgott, egyszerre gőzzé párolt volna. Ömlött belőle a beszéd.

— Ha egy negyed órát utóbb megyek, beleveszik az anya is, meg a gyerek. Micsoda komisz nép, az utolsó perczre hagyja! Kedvem lett volna valamennyit legazemberezni, hanem mikor megláttam azt a tehetetlen asszonyt, amint rám bámészkodott, könyörgött hogy inkább pusztítsam el hamarjában, ha nem segíhetek rajta, akkor aztán nekigyűrekeztem!

Vékony szeletekre metélte a sonkáját, nagyokat nyelt, négy konyakot hajtott fel egyszerre.

— Hanem hát ez unat benneteket! Mi az ördögöt is érdekel a Lénárd kocsis felesége, meg az újszülött porontya. Mi?

A piktor letette a czeruzáját, egyet ásitott s azt mondta, hogy nagyon is érdekli. Árpád oda se nézett többet a vereshajura, hadd kacsintgasson az, nem jó nagyon elkapadni. Azt mondta, hogy ő is elhallgatja reggelig. A doktor folytatta:

— Hat évvel ezelőtt vidékre kerültem; tudjátok micsoda pokoli mulatság egy olyan hatalmas fészekben tanyázni, a hol az ember este lefekszik, hogy lsten nevében átludhassa a mindennapos huszonnégy óra felét; reggel meg újra lefekszik, hogy a visszamaradt felet is átszundikálja valahogy, mert ha ébren marad, belehibban az agyveleje, megöli az a fenéséges unalom-bacillus. Három orvos szökött meg, mielőtt én odakerültem. Az orvos ott olyan fényüzési tekintély, a kit megsudálnak,

mikor odajő, a patikusnak be is lehet mutatkozni, ha éppen nincs szüreti szünidő vagy disznótör, a többi azután hamar elkészül az emberrel.

Ha kiütött a gyerekbetegség, szaladtak a Babi néniért, ha elvetélt a tehén, ott volt a Babi néni, ha szaporodott a népség vagy elpusztult valaki: ott gubbasztott a Babi néni. Egy összetöpörödött vén banya, a praktizáló medikáné, vagy a javasasszony. Ahova egyszer orvos belépett, oda kincsekért el nem ment, hiába rimázkodtak. El akartam csukatni. A bíró azt mondta, akkor őt csapják el, engem meg agyonköveznek. Hát csak továbbra is megmaradtunk békességben egymás mellett.

Egyszer azt vettem észre, hogy terjed a prakszizom. A Babi nénit lecsapta lábáról a nyavalya. Ugy karácsony előtt lehetett. A jegyzőeknek rokonai érkeztek Pestről, két uri dráma, férjeikkel, meg egy fiatal leány. Reggel jöttek, este már halálosan kurizáltam, mind a háromnak.

Nem volt az a beteg, aki kivett volna a jegyzőéktől, de nem is igen kellett tartani. Olyan czudar kedvem kerekedett, tíz üveg pezsgőt sürgönyöztem le Pestről. Harmadnap azután neki kezdtünk. Csak úgy magunkban voltunk, meg egy vidékről bekerült fiatal földbirtokos, azt hagytam a leánynak kurizálni.

Ugy egy óra tájt lehetett, valaki bezörgött az ablakot. A cseléd nép sivalkodva szalad be, hogy Isten tudja ki jár künn. A jegyző a károsszékből bólogatott, a fiatal ur meg a nő táival kesergett. Futottam ki. Hideg, fagyos szél csapott meg, a mámor egy kicsit lelohadt

Lourenco-Marquez, jun. 20. (Saját tud. táv.) A malalanei vasuti hidat, a mely a portugál határtól nyugatra körülbelül 7 mértföldnyire Hektorspruit mellett van, elpusztították.

A szultán részvéte.

Konstantinápoly, június 20. (Saj. tud. táv.) Az oldenburgi nagyherceg elhunytá alkalmából a szultán részvét-táviratot küldött *Vilmos* császárnak és *Frigyes Ágost* oldenburgi nagyhercegnek.

A szerb miniszterelnök utja.

Belgrád, június 20. (Saj. tud. távirata.) *Gyorgyevic* Vladán miniszterelnök ma Bécsbe utazott, ahonnan néhány heti kúrára Marienbadba utazik. Azután Párisba megy a kiállítás megtekintésére.

Háború Kína ellen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 20.

Az európai hatalmak mindannyia a legnagyobb arányokban készül Kína ellen a háborúra, a mely most már elkerülhetetlen.

Egy ma érkezett távirat szerint Pekingben az összes idegen követeket lemeszárították. Megerősítő nincs a hír, de igen valószínű, hogy igaz, s ez esetben a hatalmak nem felelhetnek egyéb, mint háborúval, a melynek vége Kína felosztása.

Ez magyarázza meg, hogy minden hatalmasság szárazföldi seregeket készül hajón Kinába szállítani. A mi európai katonaság az idegen telepeken és a Kinával határos európai gyarmatokon volt, az már ma egyértelműleg konstatació, hogy Franciaország és Kína közt a háború folyik. Ugyanez a helyzet az összes érdekelt hatalmakra nézve.

Azt is jelentik, hogy a kínai császár meghalt, vagy inkább meggyilkolták, s a birodalomban teljes az anarchia.

Mai távirataink a következők:

bennem. A Lénárd volt, a Babi néni fia; akkor husz év körüli alamuszi legény. Sirt, nyöszörgött, hogy siessék, az anyja elpusztul, valamit ivott, attól azután elment az esze, énekel, meg Isten tudja mit kiabál. Valami furcsa érzés fogott el, a másik perczben már futottam, úgy a hogy voltam.

A Lénárd utánam kullogott, bögött, hogy belehal az anyja.

A mikor benyitottam, a földön hentergett. Ahogy meglátott, elkiáltotta magát, az ágyba csuszott, mint egy görbe, beteg macska, magára húzta a takarót, az alól kiabált ki. A gyereket lóditottam, a hogy bírja, fusson a patikába. Fáztam, pedig tüzelt bennem a pezsgő. Kis olajmécset pislogott az ablakban. Egyszer csak elhallgatott, kidugta csontos rőt ujjait s úgy csimpaszkodott belém, az arca meg vigyorgott, a mitől még jobban fáztam. A szemem égett, forgott; szerettem volna kiszabadulni, de nem igen engedett. Egyet hörgött, azután nyugodtan feküdt, csak az ujjai rángatóztak. Beszélni kezdett, tagolatlan otromba, módon.

— He, he; nem tudsz te engem kigyógyítani, most segíts, ha tudsz, he, he! En meggyógyítottam a halálból is az embereket, te... te finom ur vagy, huj, huj; kiveszi a belső részem. Na segíts... na!...

Elhallgatott, meg megint kijött belőle egy hang, a miből nem sokat értettem. Valami húzta a szemem, átfogta a lábam, a fejem meg nehéz lett. Ugy láttam, mintha az a vigyorgó fej akkorára nőtt volna, mint egy nagy bordó...

Seymour körülfogva.

London, június 20.

A *Daily Mail* és a *Daily News* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy a *Seymour* tengernagy parancsnoksága alatt álló expedíció, amely Peking felszabadítására indult, ellenséges csapatokkal van körülveve.

A *Times* ugyancsak Sanghaiból jelenti tegnapi kelettel, hogy *Li-Hung-Csang* pénteken elutazik Kantonból, hogy az udvar meghívására Pekingbe menjen, továbbá, hogy a benszülött hivatalnokok arra való tekintettel, hogy a mandsu-párt lemondott arról a reményről, hogy a hatalmaknak ellenállhat, teljesen színt változtatott.

A belföldi lapok jelentése szerint a kormány elrendelte *Tunszihsziang* tábornoknak és Pecsili alkirálynak letartóztatását és mind a kettőt átadták a büntetőbírósnak.

Salisbury a misszionáriusok ellen.

London, június 20.

Salisbury lord tegnap az evangéliumot terjesztő társaságban a kínai katolikus propagandával foglalkozó beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy nagy mértékben rokonszenvez a hittérítők törekvéseivel, de egyuttal kiemelte, hogy a hittérítők idegenben gyakran nehézségeket okoznak a kormányoknak. A hittérítőket tehát kötelezni kellene arra, hogy a legnagyobb óvatossággal járjanak el. Mindnyájuknak meg kellene gondolniok, hogy aki magát teszi ki a vértanuságnak, kockára teszi azoknak az életét is, akiknek az evangéliumot hirdeti s így veszedelembé sodorja honfitársait.

Peking ostroma.

London, június 20.

Peking környékéről az a hír érkezik, hogy az orosz csapatok Peking falai alá értek. Két oldalról támadják a várost. Egy tüzer üteg is támogatja a gyaragos csapatokat.

London, június 20.

Az ujságok a leghihetlenebbül hangzó távirati értesüléseket közlik. Ezek megbízhatóságát egyelőre nem lehet ellenőrizni, mert a Kinával való táviró-összeköttetés legfőbb vonalai el vannak vágva.

... Valaki rázta a vállam: a Lénárd gyerek volt. Jó idő óta keltegethetett; a pezsgő erősebb volt...

Letette a gyógyszerét. Nem kellett annak már semmiféle ellenmérég. Kiszállt belőle a lélek. A feje a vállamra csuszott; még akkor is volt valami nelegség benne...

A Lénárd gyerek meg ide került kocsinak...

A mint elhallgatott a Miska doktor, mintha egészen megváltozott volna: valamit kiünn hagyott a lelkéből abban a külvárosi piszkos szobában; a Lénárdéknál.

Lassan lenyugodott a nesz, a kávéházba valami egyforma kábult zsongás ült bele. A mikor nekivágtunk a fasornak, már elállt a hó. A piktor eleszondesült, megfogta lelkét a hőverte fasor hideg melankóliája.

— Nézzétek fiuk, a természet megfagyott szenvedélye... Még egy rongyos csavargó sem zavarja a hangulatot. Micsoda melegség lehet ezekben a villakban!... Vagy — az ördög tudja — talán a lelkük fázik!

Árpád egykedvűen ballagott; a vereshajura, meg a szobalányra gondolt, de csak egy perczig. Biztos volt benne. A Miska doktor még akkor is hadonázott, egyet-egyet belekurjantott a fehéréjszakába. Örült szörnyen. Egyre azt hajtogatta, hogy ha egy fertály órát késik, belelévész az anyja is, meg a gyerek is, talán utánuk Lénárd is.

A *Daily Express* azt táviratoztatja magának *Sanghaiból*, hogy az orosz felszabadító csapatok tegnap este Peking elé érkeztek s megkezdték a város bombázását. Az ostromágyuk kitűnően működnek; a siker kétségtelen.

A csöcselék arra a hirre, hogy az európaiak hétfőn reggel bevették Takut, felkoncizolta az összes idegeneket, megölte a francia és német követet.

A kínai császár állítólag hirtelen meghalt. Mások szerint gyilkosság áldozata lett. A császárné a birodalom belsejébe menekült.

Mozgósítás Kína ellen.

Kiel, június 20.

Vilmos császár és *Henrik* herceg a *Ho-henzollern* hajón ideérkeztek.

Két hajón 2400 ember indul el Kinába. — A *Luchs* nevű ágyunaszád, a melynek eredetileg az amerikai vizeken szántak rendeltetést, szintén parancsot kapott, hogy készüljön Kína felé.

Berlin, június 20.

A *Fürst Bismarck* hadihajó, a mely jelenleg próbautazást végez, parancsot kapott, hogy 8 napon belül indulásra készen álljon.

Róma, június 20.

Politikai körökben beszélnek, hogy a szárazföldi csapatok egy kontingensét hajóra szállítják és Kinába küldik.

Franciaország és a hadiállapot.

Páris, június 20.

Ma kell megérkeznie a távirati válasznak, a melyet *Delcassé* külügyminiszter és a párisi kínai követ sürgönyére várnak.

Tegnap semmi hír nem érkezett az eseményekről. Legtöbb lap felveti azt a kérdést, *kitört-e a háború Franciaország és Kína között, vagy sem? A kérdésre a lapok, úgy észleltem, mind egy-nel válaszolnak, s konstatació, hogy a háború tényleg már folyamatban van.*

Tüzzel-vassal.

Berlin, június 20.

Egy német lap tudósítója tegnap reggel *Sanghaiban* a táviró-főnököknek táviratot adott át továbbítás végett. A főnök elolvasta és így szólt:

— Fontosabb híreket is jelenthetne, ha tudná, hogy néhány percz előtt mit táviratoztak innen.

Rövid faggatás után elmondotta a távirófőnök a nevezetes távirat tartalmát.

— *Tung-Su-Hing* azt a távirati parancsot kapta, hogy válaszol az európai hatalmak ultimatumára tüzzel-vassal pusztítson.

A kínaiak vesztesége Takunál.

London, június 20.

A takui erődítményeknél lefolyt harcban a németek és oroszok vettek kiváló részt a támadásban. 700 kínai esett el és 100 fogságba került.

A kínaiak *Hayang* nevű czirkáló hajóját megszállták az ostromlók és hatalmukban tartják.

A hatalmak egyezménye.

Brüsszel, június 20.

A nagy hatalmak közt létrejött a meg egyezés a Kína ellenében folytatandó eljárásra és Kína jövőjére nézve.

Ennek nevezetes pontjai a következők:

Az özvegy császárnét leteszik és külföldre szállítják.

Kvang-Szu császárt visszahelyezik

méltóságába, de az európai hatalmak ellenőrzése alatt fog állani.

Kína jelenlegi területi viszonyait a hatalmak nem érintik, s azokat változatlanul fentartják.

Élnek-e a követek?

Róma, június 20.

Visconti-Venosta külügyminiszter a szenatusban kijelentette, hogy Kinából jött legújabb értesülései szerint a külföldi követseknek Pekingben nem esett semmiféle bántódásuk s a követek valamennyien életben vannak.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Papanek Dani, bohózat.
Péntek: Szünet.

Papanek Dani,

vagy:

A tót legény Amerikában.

— Ujdonság. —

Mióta a nyári színház megnyílt a maihoz hasonló zsufozt ház még nem volt; de a taps sem hangzott fel még eddig oly erővel és felvonásról-felvonásra folyton fokozódva. A közönségnek ily zajosan megnyilatkozó megelégedése első sorban a valóban fényes kiállítás és a szépen sikerült látványosságokat illette. Az első felvonásban a tengerpart, az indulóra készen álló hajó, a tengerpart mozgalmas és változó élete kitűnő rendezésre vall. A második felvonásban a hajó fedélzete, a hold felkelte, a vihar közeledése, és kitörése, a villamlás és dörgés tökéletes hűséggel lón bemutatva és dicséretére vált volna bármely fővárosi gazdag berendezésű színháznak. Gyönyörű szép az erdősziget is, mely Spanrafft művészetét dicséri.

A darabot magát nem szabad bírálni, elég róla annyit mondani, hogy néhány hálás szerep van benne, és alkalmat ad mindenféle mulatságos jelenetekben kelemesen szórakozni. De hiszen nem is abszolút drámais becsü dolgokat akar a nyári színház nyújtani és hogy az ilyen Papanek Dani-féle darabok is mulattatnak, azt a mai előadás fényesen beigazolta.

Ez az eredmény persze annak is betudható, hogy a társulat elsőrendű tagjai mind szerepelnek a darabban és minden egyes szereplő a lehető legjobbat nyújtotta. — *Hegyessy* (Papanek), *Nyilassy* (Mendelblüh), *Erczkövy* (impresszárió), *Fenyéri* (Máté) kitűnően játszottak és folytonos derűtségben tartották a közönséget. A kisebb szerepekben jók voltak *Gáthy*, *Palágyi*, *László* és *Mezey*. A nő szereplőket első sorban kell kiemelniünk: *Felhő Rózsi* (Mókus Irma), *Harmath Józsa*, *Parlagi Cornélia* és *Tolnayné* zajos tapsra ragadták a közönséget és minden egyes énekszámait megisméltették. A női kar is dicséretesen működött.

A mai ujdonság tehát beütött és aki eltekint a drámai hármas egység nagy elvétől, aki nem bölcsekedni, hanem mulatni és szórakoztatni akar, az Papanek Daniban derék kumpanistát fog találni.

Ugyes dolog volt előadás után a nagy villanyreflektorral a nagy térséget bevilágítani.

* **A színházba vezető út kivilágítása.** A nyári színházzal igen meg van elégedve a közönség s ennél fogva elégedett lehet egy kicsit a direktor is. Egy hiba azonban volt eddig: a város elfelejtett gondoskodni a színházba vezető út megvilágításáról. Ezen ma segített *Leszkay*. A kik ma előadás után távoztak, fényes villamvilágítás mellett jutottak el az Eötvös-utczába, a mely már rendszeren van gázzal megvilágítva. *Leszkay* ugyanis a maga költségén reflektort állított fel, s ezzel erős villanyfényt sugározott ezután minden előadás után a színházból elvezető útra, úgy, hogy most már a közönségnek ez a panasz is megszűnik.

* **Félbenmaradt előadás.** Sajnálatraméltó körülmény zavarta meg tegnap este a kassai színházban a *Névtelen levelek* bemutató-előadását. *Lubrinicz Julia*, ki az egyik főszerepet játszotta, a második felvonás közepén hirtelen oly rosszul lett, hogy képtelen volt tovább játszani szerepét. Ennek következtében a függönyt le kellett eresztetni és az előadás nem volt tovább folytatható, mert a nagy szerepet hirtelenében nem tudta senki elvállalni. *Lubrinicz Juliát* hordágyon azonnal lakására szállították. Állapota némileg már javult.

A főpinczér halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 20.

A legügyesebb detektíveknek most megint nagy dolga akadt. A fehérvári-ut mentén az árokban holtan találták a minap *Röhrich Jánost*, a koronaherceg-utczai *Schovanecz*, ez előtt *Pilvax-kávéház* főpinczérét. Küllerőszak nem volt látható a holttesten, mégis a körülmények, melyek között *Röhrich* halála bekövetkezett, szerfelett gyanussá és titokzatossá teszik az esetet.

Érdekes a multja is ennek az embernek. Jó családból származott, *Radetzky* alatt mint hadnagy szolgált és végigharcolta az olasz hadjáratot. Hanem miért, miért nem — ő maga nem igen szeretett erről beszélni — egyszer csak degradáltak, megint közlegénynyé fokozták le s ő, ahogy letelt az ideje a katonaságnál, fölcsapott pinczérnek. Egyszóval 38 év óta szolgált a koronaherceg-utczai kávéházban. Az öreg *Jean*, így ismerte őt az egész belváros. A felesége közel husz esztendeje már elmebeteg és a tébolyodottak házában küzd a szörnyű kórral, mely agyvelejét megtámadta. Gyermekai az öreg *Jeannak* nem igen voltak s így hát a sógornőjével, *Remesch Annával* lakott együtt a *Wesselényi-utczai* 19. sz. házban.

Az idén *Jean* már korábban, már májusban akart szokásos szabadságra menni és csak a gazdája unszolására tartott ki az üzletben júniusig, mint rendesen.

— Jól van, megteszem, — mondta, — Pedig már nagyon nehezemre esik és látom, hogy mégis csak nyugalomba kell mennem!

— Hát megtud-e majd élni? — tudakolta a gazdája.

— Meg én, — felelt az öreg.

És aztán elmondta, hogy a soroksári takarékpénztárnál 15000 forintja van gyümölcsözőleg 4 százalékkal elhelyezve, úgy, hogy ez összeg után 600 forint kamatot huz évenként. Aztán meg van a közeli *Harasztiban* egy háza, amely vagy 5000 forintot ér. Végül pedig — mondta — van 10000 forintnyi követelése egy *Sándor-utczai* háztulajdonosnál. Ez az összeg annak az uri embernek a házára rá van táblázva.

Hogy a háztulajdonosnak mi a neve, azt nem mondta meg *Schovanecz* kávésnak. De sőt sógorasszonyának sem mondta meg adosa nevét.

— Összesen van tehát vagy harmincezer forintom — mondta az öreg *Jean* — abból tán csak megélek valahogy!

Szombaton délután az öreg ember felöltözött és elment hazulról. Megmondta a sógornőjének, hogy nyilván csak késő este fog hazatérni. Arra a kérdésre, hogy hová megy, azt felelte, hogy:

— Kimegyek a Kelenföldre az adósomhoz, aki a tizezer forintra ma fog fizetni egy részletet, ezer forintot. Künn fogok vacsorálni és talán künn is alszom, ha későre lenne vége a vacsorának, mert olyan sok pénzzel nem indulok utnak késő este, vagy éjjel.

Ezzel elment. Hogy az adóst, aki az ezer forintot le fogja fizetni, hogy hívják, ekkor se mondta meg a sógornőjének. Sógornője a hullaházban látta viszont *Röhrichet*.

A vizsgálat eddig csak azt derítette ki, hogy *Röhrich János* este 8 óra tájban beállított a *Kretter-féle* vendéglőbe. Ki volt melegedve, izzadt és a korcsmában szódavizes bort kért. Meg is itta hamarosan a pohár bort és és aztán fizetett. *A nadrágja zsebéből vett ki egy nagy csomó bankót* s úgy fizette ki az ital árát, azután pedig elindult a legközelebbi villamos vasuti állomás felé.

Ha büneset történt, a valószínű feltevés az, hogy az öreg főpinczér megkapta az adóstól az 1000 forintos részletet s a korcsmában, vagy egyebütt gonosz emberek meglátták nála a pénzt. Utána sompolyogtak és az országuton, ahol esténként bizony nem igen van forgalom, megtámadták.

Valami nehéz dolguk a gyöngge aggastyánnal ne lehetett. A rablók beletaszították az árokba és aztán belenyomták arcocsal a sárba és addig fogták úgy az aggastyánt, amíg az meg nem fuladt. Persze előbb kirabolták. Mert a halott embernél, mikor megtalálták, nem találtak többet 40 krajczárnál, holott a vendéglőben egész csomó bankót huzott ki a zsebéből.

Hogy az öreg ember öngyilkosságot akart legyen elkövetni, az teljesen kizártnak látszik. Hogy részegségében esett az árokba, az is valószínűtlen, mert *Röhrich János* mindig igen keveset ivott, még csak be se csipett soha és legfőleg egy fröcscsöt, vagy egy pohár sört engedett meg magának. Mikor a *Kretter-vendéglőbe* beállított, határozottan józan volt, erre a vendéglőbeliek tisztán emlékeznek. Arra is, hogy az öreg nem ivott meg többet egy pohár bornál.

Apa és fiú az esküdtszék előtt.

— Két napos tárgyalás. —

Arad, június 20.

Hosszúra nyúlt az a végtárgyalás, mely ma az aradi esküdtszék foglalkoztatta, úgy, hogy az esküdtek elé terjesztendő kérdések megszerkesztése után, ami két órát vett igénybe, az elnök a tárgyalást holnapig felfüggesztette. Az esküdtszék elé kettős ügy került, melynek vádlottai *apa és fiú* voltak. Az apa, *Monori János* arad-buzsáki szász közveszélyes cselekményvel való fenyegetés kihágásával, a fia *Monori István* pedig szándékos emberölés büntetnének kísérletével volt vádolva.

Fabián Lajos kir. táblai bíró elnökölt ma is, a törvényszék többi tagjai *Földes János*, *Köller János* bírák és *Zih József* jegyző voltak. A vád képviselőjében *Domokos László* kir. alügyész, mint védő *Czedly Károly* dr. jelent meg.

A vád szerint *Monori János*, kinek házas fiát azzal gyanúsították, hogy egy leányval szerelmi viszonyt folytat, e miatt összeszólalkozott a Buzsákban lakó *Horváth Józseffel* és családjával. A szóváltás oda fajult, hogy az öreg *Monori* bement a házba, *töltött fegyverrel jelent meg újra* és azzal fenyegette *Horváthékat*, hogy *közéjük lő*. *Horváthék* erre vasvillát, kapát ragadtak és azzal mentek neki az öregnek. Mikor a fia, *Monori István* meglátta ezt, *revolverrel kétszer Horváthék közé lőtt*, de senkit sem talált.

A tárgyalásra tizenkét tanu volt beidézve, kik közül kilencz jelent meg, de ezek vallomása is elégséges volt az ügy megvilágítására.

Közülük csupán *Horváth Józsefné* vallomása érdekes. Az asszony nagyon tendencziózan vallott a két *Monori* ellen, sőt ki is jelentette,

hogy ellenséges indulattal van irántuk. Mikor azután az ügyész megeskettetését kérte, *Czédly* Károly dr. védő, tekintettel tanunak a vádlatlaltal való ellenséges viszonyára, ellenezte ezt. A törvényszék, tanácskozás után elrendelte a megeskettetését, mire a védő *semmisségi panaszt jelentett be*.

A bizonyítási eljárás befejeztével a törvényszék visszavonult az esküdtek elé terjesztendő kérdések megszerkesztésére. Két óra múlva, azaz esti fél 8 órakor tért vissza a törvényszék, mikor az elnök a tárgyalást holnap, csütörtökre elnapolta.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Junius 23. Az aradi felső kereskedelmi iskola növendékeinek táncvigalma (Városliget.)

Junius 24. A soborsini önkéntes tűzoltó-egylet júniálisa. — Az aradi jókódy asztaltársaság júniálisa (Csálai erdő.) — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása a csálai erdőbe.

Junius 27. Az aradi kereskedelmi akadémiát végzett növendékek táncvigalma (Városliget.)

Julius 1. A Meteor kerékpárklub népnünpélye (Városliget.)

Julius 15. Az aradi dalegylet népnünpélye (Városliget.)

Julius 22. Az aradi cigányzenészek egyrészének júliálisa (Csálai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népnünpélye (Városliget.)

(=) Ahol az angolokat megverik. Volt ugyan már eset arra, hogy az angolok kikaptak a buroktól, de végre mégis csak ők győztek. Ez volt az első angol-bur háború. Julius elsején lesz a második. Ekkor rendezik, mint már megírtuk, az aradi Meteor kerékpár-klub a városligetben népnünpélyét, mely azért maradt el a napra, mert a kerékpárosok átengedték pünkösd első napját a nőegyletnek. Így ideje maradt a klubnak olyan programról gondoskodni, mely hatás tekintetében fölülmulja még a legelőző év kiváló előző kerékpáros-népnünpélyüket is. A részletes programra még visszatérünk.

Egy kalandornő

a rendőrség kezében.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 20.

A budapesti rendőrségen ma szenzációkban gazdag regényt írtak meg — kihallgatási jegyzőkönyv formájában. Egy fiatal leány került a rendőrség kezébe, a kit lopásért tartóztattak le. Kihallgatásakor elmondotta a leány élete történetét, s ez változatosabb izgató eseményekben a legraffináltabb verista regényeknél. A mellett tele van romantikával. Kezdődött avval, hogy két esztendőskorában ellopták a leányt, s végződik egyelőre avval, hogy a leány lopott.

Igazi nevét a tolvaj leány maga sem tudja, szüleit nem ismeri. Arra emlékszik csak, hogy kicsi gyermek kora óta Vidéki Irénnek hívták. Volt neki egy „pártfogója“, az nevelte, s hogy felnőtt, bekóborolta vele a félvilágot.

Vidéki Irén 1878 április havában született. Alig lehetett két esztendőskorában, mikor „pártfogója“, valami Király István nevű ember, a ki most a hatvanas években van, elrabolta szüleitől és New-Yorkba szökött vele. Ott nevelkedett a leány egy elzárt házban, valami német nő gondjaira bízva. Később egy Carro Benjamin nevű nevelőt fogadtak mellé, a ki magyar és német nyelvre oktatta. Király gyakran emlegette neki, hogy a ház, a melyben laknak, az övé, de ez csak egy része a vagyonának; van neki Magyarországon is nagy birtoka.

1894 őszén Európába utaztak s országról-országra kalandoztak itt. A nagy világvárosok-

ban és a híres fürdőhelyeken éltek fényben, pompában mulatozással. Király állandóan férfitársaságokba vitte a leányt; gazdag, előkelő férfiak közé, a kikkel zajos mulatságokban vett részt. A leány csinos volt, szép volt és ügyes volt, s Király mindezt a maga javára értékesítette. Egész vagyonokat szerzett így egy-egy helyen.

Utóbbi időben a leány sokat foglalkozott avval a gondolattal, hogy megkeresi szüleit. Annyit tudott, hogy Lugoson született, s oda igyekezett minden áron. El is ment Lugosra, de hasztalanul kutatott, nem tudott rejtélyes multjából semmit meg.

E hó 13-án Budapestre jött. Itt Király István, a kinek most már nem tudott elég pénzt szerezni a leány, elhagyta. Egyedül maradván, nem tudott hova fordulni. Pár forintnyi pénze elfogyott, s ujat szerezni nem tudott. Ekkor lopásra vetemedett. Négy száz koronát lopott, de nyomára akadtak és ma elfogták. A pénz felét még megtalálták nála.

A rendőrség a multja után is kutat, de egyelőre semmi biztos utmutatója nincs e tekintetben. Király Istvánt is keresik, de eddig nem találták sehol. A leány emlékszik, hogy 1897. évben hosszabb ideig laktak Bécsben a Mariahilferstrasse 39. számú házban. A rendőrség a bécsi rendőrséget is megkereste, hogy ezen a nyomon kutasson a rejtélyes „pártfogó“ és leánytolvaj Király István után.

A leány egyelőre az ügyészség fogházában van.

Királyi kitüntetés a vasutasoknak

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 20.

A német, osztrák és magyar vasuti egyesület ma Budapesten tartotta tizenhatodik technikus gyűlését, a mely összeesett az egyesület felállításának tizedik évfordulójára. A nemzetközi tanácskozás ez okon fényes ünnepekkel kezdődött.

A keleti pályaudvar nagy dísztermében gyűltek össze a tagok, a kik közt a német és osztrák vendégek tekintélyes nagy számmal voltak képviselve. A gyűlésen *Ludwigh* Gyula, az államvasutak elnökgazgatója elnökölt. Jelen voltak *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter, a berlini királyi vasutigazgatóság elnöke, az osztrák vasuti miniszterium osztályfőnöke, a bajor államvasutak vezérigazgatója, a Déli vasut helyettes vezérigazgatója, a Duna gőzhajózási társaság igazgatója, a Kassa-Oderbergi vasut vezérigazgatója és több külföldi szakember.

Ludwigh Gyula megnyitójában meleg szavakkal üdvözölte a gyűlést, a melynek programján nagyfontosságú kérdések szerepelnek, s a melynek tanácskozásai hivatva vannak nevezetes eredményeket létesíteni a technikai fejlődés terén.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter szólalt fel ezután. Üdvözli az egyesület tagjait, akik ezuttal Budapestet választották gyűlésük színhelyül. Kívánja, hogy munkájukat olyan siker koronázza, amilyenre nemes törekvésük méltó. Kötelességének tartja, — folytatta a miniszter beszédét — elmondani itt a nagygyűlés színe előtt, hogy az egyesület működése legfelsőbb helyen a legteljesebb méltánylással találkozott, s ennek kifejezést is adott ő Felsőge akkor, mikor a mai nap alkalmából az egyesület tagjainak több kitüntetését adományozott. A kitüntetések jegyzékét a miniszter átadja a gyűlés elnökének.

Egy kitüntetés azonban nincsen benne a jegyzékben, s erről külön kell említést tennie. A király *Ludwigh* Gyula államvasuti elnök-igaz-

gatónak a vaskoronarend második osztályát adományozta. A kitüntetés *Hegedüs* Sándor személyesen nyújtotta át.

Ludwigh Gyula mély meghatottsággal köszönte meg a király kegyességét, amelyet ő vele szemben magas kitüntetésével gyakorolt, azután felolvasta a kitüntetések jegyzékét, a melyeket a magyar király a magyar tagoknak, Ausztria császára az osztrákoknak, s a német császár a német tagoknak adományozott.

Az ünnepi részt szakszerű munkálkodás követte. *Porrich* építészeti tanácsos olvasott fel a lokomotív fejlődéséről.

A tanácskozást holnap folytatják.

Villamos akták.

— Harmadik közlemény. —

(Mi köze a villamvilágításnak az iparosok és a szegény nép érdekeihez?)

Arad, június 20.

A harmadik nagy érdek, melynek jelenében a villamvilágítási társulat részére a 25 éves kizárólagosság koncessziója sürgettetett, a szépen fejlődő helyi ipar, az iparos osztály és a szegény nép java volt. Legalább ez hangzott sarkalatos érvelés az előadói székéből, a villamvilágítási társulat mellett kiállott egyetlen szónok beszédéből és a helyi lapok hasábjain történt felszólalásokból. Ezen érvelések tenorjából az hangzott ki, hogy akik a szerződés módosítását visszautasították, nem annyira a villamosság társulat köreit zavarták, mint inkább az iparosoknak s velök együtt az iparnak, általában pedig a szegény nép érdekeinek ártottak. Ez hozatott fel vádként az *Aradi Közlöny* ellen is, mint amely első sorban volt oka annak, hogy az a „népszerű“ és „közérdekű“ javaslat megbukott.

Hát az ilyen vádnak még a látszatát sem engedték az iparosok, hanem csak száradni; mert hiszen lapunk nemcsak szabadelvű, de amellet kiválóan demokratikus irányu, és a társadalom minden osztályának érdekei iránt egyképen figyelemmel viseltetik. Sajnálattunkra bár, de konstatálnunk kell tehát, ha csak rövid pár sorban is, hogy sem a villamvilágítási társulatnak, sem az ő kért 25 éves monopóliumának a vállalat mostani üzletirányára, árszabásai és munkaképessége mellett semmi köze sincs az iparosság és a szegény neosztály érdekeihez, sőt a monopólium megadásáért kilátásba helyezett árkedvezmények mellett se lett volna.

Hogy ez így van, azt részben már tegnap beigazoltuk, mikor rámutattunk arra, hogy a villamvilágítási társulat arról a kizárólagos jogáról, mely szerint a villamos világításhoz szükséges berendezéseket egyedül ő készítheti, erről a privilégiumáról, melyet negyedfélv előtt a város nagylelkűségéből ajándékba kapott, most nem a város iparosságának javára mond le, hanem egy külföldi, egy berlini vállalattal osztja meg s annak javára hasznosítja.

Annál inkább érdeklődtünk tehát a kisipar helyi vállalkozásai s azon iparos körök iránt, melyek a villamvilágítási vállalat által termelt villamáram felhasználásával hajtják gépeiket. Es ime — szinte resteljük bevallani — nem találtunk egyetlen egy iparost sem, a ki a villamossági vállalat áramai által hajtott gépekkel dolgoznék. Lehet, hogy van ilyen, — hiszen Arad nagy város — de mi nem akadtunk

egyre sem. E helyett azonban számtalan olyan kijelentéseket hallottunk, melyek elszomorítottak ugyan egy részt a miatt, hogy meggyőződünk róla, miszerint *egyetlen privilegizált* villamos áram-fejlesztő vállalatunk meddő és gyümölcsötlen maradt, sőt nem létezőnek tekinthető a helyi iparra nézve, de másrészt megnyugtattak bennünket az iránt, hogy a villamos társulat merész terveinek keresztvezésével *épen semmit sem ártottunk városunk szépen fejlődő iparának.*

Az az általános meggyőződés uralkodik ugyanis mindenfelé, hogy a villamvilágítási vállalat által szabott túl magas árak mellett szó sem lehet a villamos áramoknak ipari célokra hajtó erőként való felhasználásáról, sőt az új szerződési tervezetben a monopóliumért kilátásba helyezett árkedvezmény mellett sem volna az áram elég olcsó arra, hogy ipari célokra hasznosítható. A másik akadály az áram erőforrásként való felhasználásának az, hogy nincs meg a *kellő feszültsége* és ha nem érzi magát a társulat ennek a kellő feszültségnek az állandó szigorú fenntartására most, midőn még csak hetedfélèves privilegiumra támaszkodhatik, annál kevésbé lett volna várható ez tőle, ha 25 éves monopóliumnak vethette volna neki a hátát. Végül az ipari berendezésekre nézve azért is használhatatlan a villamos áram-szolgálmány, mert *csak éjjel áll rendelkezésül.* A 25 éves privilegium fejében oda kínált engedmények között ugyan benne volt az, hogy a társulat a nappali áramszolgáltatásra is kötelezi magát, de ezt oly feltételekhez, az áram oly nagyfokú igénybevételéhez kötötte, mely belátható időben nem következhetett volna be, mivelhogy a nagyarányú igénybevétel csak fokozatos fejlődés során állhat be, míg az itt eleve ki volt zárva. Addig ugyanis nincs nappali áram, míg tömeges kereslet nincs; tömeges kereslet nincs szerény kezdet nélkül, szerény kezdet pedig nem képzelhető nappali áram nélkül. Ime a cirrulus vicziózus, a melybe kis hiba, hogy bele nem estünk. Meglehet ugyan, hogy képzelhető oly ipari berendezés, mely délutáni 3 órától reggeli 9-ig is céljainak megfelelőleg használhatná fel a villamos áramszolgáltatást, de hiszen majdnem állandóan — kivált nyáron — 3 óránál jóval később vehető az áram használatba és jóval 9 előtt már nem áll rendelkezésül.

A villamos áram tehát mint erőforrás nem jöhet helyi iparvállalkozásainknál tekintetbe, se a mostani viszonyok között, se a kedvezményképen kikötött feltételek mellett, mert: 1. drága, 2. gyenge, 3. csak éjjeli, s a nappali szolgáltatást lehetetlen feltételekhez kötő.

Arad iparossága tehát azt, hogy a villamvilágítási társulat részéről nyújtott villamáramok révén olcsóbb és alkalmasabb erőforrásokhoz jusson és ez által versenyképessége fokozódjék, addig, míg a jelenlegi társulatnak a kizárólagossági joga megvan, nem remélheti, mert csudák nem történnek, és a villamvilágítási társulattól *nagyobb szabásu* üzlet-politika az eddigi tapasztalatok után nem igen fog kitelni. Így hát a helyzet javulása csak akkor várható, ha a *szabad verseny ideje bekövetkezik.* A kik pedig a villamvilágítási társulat szószólóiként az iparos-

ság érdekében allegáltak a társulat privilegiumának meghosszabbítása mellett, azok a dolgot nem értették.

Még a szegényebb fogyasztók és világítók érdekét is felhozták érvel a társulat szóvivői. Ugyan, ugyan! Hát mióta világít nálunk szegény ember villanygyal? Hiszen se a bevezetés, se a világítás költségeit nem viselheti, olyan drágák azok. Bizony ezek is majd csak hat év múlva világíthatnak, ha majd a monopólium lejár. A mostani körülmények között a világítást csak fényes kirakatokkal tüntető kereskedők, nagy mulatóhelyek, nyilvános épületek és a vagyonosabb polgárok használhatják, kiknek fényezésre is telik. A szegény embereknek a világítás akkor is elviselhetetlenül drága lett volna; ha a monopólium fejében 20 perccel lejjebb szállt volna az ára. Így a monopólium 25 éves meghosszabbítása nem a szegény emberek érdekében történt volna, ellenkezőleg, míg a gazdagok világítása valamivel olcsóbbá lesz vala, addig a szegény embereknek *6 helyett 25 évig kellett volna várniok,* míg ők is részesülhetnek volna a villamvilágításnak ez idő szerint nagyon is kétes áldásaiban.

SPORT.

+ Az aradi torna-egyesület újabb megkezdte a játékot, mely a soproni országos tornaünnepélyre való előkészület miatt egy ideig szünetelt. A lyceum előtt fekvő játszótéren, a volt mesterséges korcsolya pályán gyakorolja a derék egyesület a játékokat, s az újabb modern játékok mellett a feledésnek indult régi magyar játékokat is fölleveníti. Így a folyó hó 19-ikén tartott első játékorán a fűes labda mellett vígan repült a kis labda is s a lángát is jó kedvvel játszották derék tornászaink. A játékokat hetenként háromszor u. m. keddi, pénteki és szombati d. u. 6-8 óráig tartatnak. Legközelebb a kirándulásokat is megkezdik tornászaink.

Atzél Béla báró

fiának rejtélyes eltűnése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, június 20.

A bécsi N. F. P. ma esti száma hirdetésí rovatában hoz szenzációt. Egy fiatal férfi arcképe van ott lenyomva, s mellette ez a hirdetés:

Háromszög korona

jutalom annak, aki

Atzél György báró ur

(Budapestről)

tartózkodásáról felvilágosítást, vagy utmutatást tud adni, minthogy nevezett a napokban nagy vagyont örökölt és ezt eddigelé nem lehetett tudomására hozni.

Atzél György báró ez év március havában Nápolyban időzött s azóta nyoma veszett. Atzél György báró 23 éves, magas növésű, arczsine barna, haja és bajusza fekete.

Értesítés a következő címre küldendő:

Privat-Detektiv Institut S. Goldberger
Wien, II. Praterstrasse 37.

Az eltűnt Atzél György báró, kit evvel a hirdetéssel keresnek, a nem rég elhunyt Atzél Béla báró fia. A fiatal ember, akire most tekintélyes vagyon száll, egy év előtt még önkéntes volt Nagyváradon. Katonai évének lezolgálása után utazni ment s legutolsó hirt róla egy Nápolyból írt levele adott, a melyet márcziusban írt egy barátjához. Azóta nyoma ve-

szett és minden kérdezősködés dacára semmi hír felőle. Apja haláláról sem lehetett őt értesíteni s örökrészének átadása is lehetetlen né vált.

Özvegy édes anyja attól tart, hogy Atzél György báróval valami szerencsétlenség történt. Ez a magyarázata a feltűnést keltő hirdetésnek a mely ma megjelent. A bécsi magán-detektiv intézet széleskörű intézkedéseket tett ezen felül is a fiatal báró megkeresése végett. Nápolyban nagy buzgósággal nyomoztat embereivel, hogy hova tűnhetett onnan Atzél báró.

Az eddig titokban folytatott kutatások semmi eredményre nem vezettek, ez kényszerítette a családot arra, hogy most már a teljes nyilvánosság felhasználásával próbáljon nyomába jutni a rejtélyes eltűnés okának.

HIREK.

A villamos ügghöz.

Az Aradi Villamossági Részvénytársaság egyik aradi napilap mai számában nyilatkozott tett közlé, lapunknak *Villamos akták* czímen megkezdett cikksorozata ügyében. A nyilatkozat egyik homályosan hangzó passzusa azt a benyomást keltette bennem, mintha a nyilatkozó részvénytársaság igazgatósága kétségbe merete volna vonni, hogy tollamat ez ügyben a jóhiszeműség és őszinteség vezérli. Szükségesnek láttam tehát dr. Nagy Sándor ügyvéd és Steiner József kir. mérnök urak által a nyilatkozó részvénytársaság igazgatóságától egy minden kétséget kizáró, világos magyarázatot kérni.

A nevezett urak megbízatásukban eljárva, a nyilvánosság elé szánt, következő nyilatkozatot hozták el nekem:

Nyilatkozat.

Az Arad és Vidéke mai számában megjelent nyilatkozatunkkal szemben kijelentjük ezeannel, hogy meggyőződésünk és legjobb hitünk, miszerint sem az „Aradi Közlöny“, sem Stauber József felelős szerkesztő anyagi érdekből ügyeket szolgálni nem szokott, és ilyet soha nem is keresett.

Arad, 1900. június 20.

Aradi Villamossági
Részvénytársaság.

A helyzet tisztázása és a közönség tájékoztatása végett, indittatva érzem magam annak kijelentésére, hogy a *Villamos akták* czímen folyó cikksorozat minden egyes közleményéért egyedül én vagyok felelős, úgy a nagyközönséggel, mint a magam lelkiismeretével szemben.

A cikksorozatban kerülni szándékozom mindenféle személyes invektívákat, mert az én haremom nem a támadás, hanem az önvédelem narcza, melylyen „Egy nagyfogyasztó“ nyíltéri közleményével szemben, tartoztam a saját álláspontom igazolásának. A szóban forgó nyíltéri cikk kétségbevonta az „Aradi Közlöny“ jóhiszeműségét, kötelességem tehát nyomrólyomra beigazolni, hogy az Aradi Villamossági Részvénytársasággal szemben elfoglalt álláspontom elejétől végig tárgyilagos, igazságos és korrekt volt.

Stauber József,

az Aradi Közlöny felelős szerkesztője.

— A király a brucki táborban. A Lajta melletti *Bruckból* táviratozzák, hogy a király ma ismét katonai szemlét tartott. A gyakorlatok legnagyobbbrészt hegyes vidékeken folytak le és a király majd itt, majd amott volt látható. A tőle már megszokott könnyedséggel és frissességgel állt ellen a talaj okozta nehéz-

ségeknél. A gyakorlat befejeztével a Deutschmeister ezred és a vadász ezred köréje gyűlt tisztikarának a következőket mondta a király:

— Mindkét ezreddel nagyon meg vagyok elégedve. A zászlóalj taktikai gyakorlata korrekt volt; a tüzelés diszciplinája kifogástalan, a legénység tartása nagyon jó és a hadgyakorlat is nagyon kielégített. Köszönöm a tiszturaknak fáradtságukat, nevezetesen a két ezredesnek. Nagyon meg voltam elégedve.

Ezután a király rövid szavakban a legénységet is megdicsérte és a disz-elvonulás után így szólt:

— Kitűnő volt!

A gyalogezredhez a 42. hadosztály tüzérezred is csatlakozott *Kropatschek* altábornagy és *Laube* vezérőrnagy vezénylete alatt. A tüzérek előtt is dicsérőleg szólt a király:

— Brillians munkát végeztek az urak!

A szemle befejeztével a király könnyű galoppban a Burgba lovagolt. Holnap délelőtt a király a 84-ik gyalogezred, a 43-ik gyalogezred brucki házi zászlóalja, a 15-ik huszár-ezred és a 8-ik utász-ezred fölött tartja szemléjét.

— **Pulszky Ágost Aradon.** *Pulszky Ágost* országgyűlési képviselő a ma esti gyorsvonattal Budapestről Aradra érkezett és a Központi Szállóban vett lakást.

— **A megye közgyűlése.** Aradmegye törvényhatósága holnap, csütörtökön reggel 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

— **Elhunyt hercegnő.** *Sigmaringenből* jelentik, hogy ott ma délben *Hohenzollern* Josefina hercegnő 87 éves korában meghalt. A hercegnő leánya volt az 1818-ban elhalt *Károly* badeni nagyhercegnek és *I. Napoleon* adoptált gyermeke. 1834. októberében lépett házasságra *Károly Antal Hohenzollern* herceggel, ki 1885. június havában halt meg. E házasságából négy fia és két leánya származott. — 1861-ben ünnepelte az elhalt hercegnő aranylakodalmát férjével egyetemben, melyen *Vilmos* császár is részt vett.

— **Hamsea pöre a Tribuna Poporului ellen.** Megirtuk, hogy *Hamsea* Ágoston arkimandrita sajtó utján elkövetett rágalmozás címén pört indított a Tribuna Poporului című lap ellen. Az ügy, az új eljárás, szerint nem az esküdt-szék, hanem a közönséges büntető fórum előtt folyik, azaz a járásbírósnál, mely az elővizsgálattal, mint említettük, a rendőrséget bizta meg. *Russu Sirianul* János az említett lap szerkesztője a rendőrség előtt kijelentette, hogy az inkriminált közlemény Hamseara mint köz-hivatalnokra vonatkozik, tehát magán személy ellen elkövetett rágalmozásnak nem minősíthető és az esküdt-szék elé tartozik. Így csak az esküdt-szék előtt hajlandó a közlemény íróját megnevezni. A rendőrség ezek után az ügyet visszautalta járásbíróshoz.

— **A világiállítás ünnepségei.** Párisból táviratozzák: A bécsi dalegyesület tegnapi bankettjén jelen voltak *Call* báró és *Hartel* osztrák miniszterek, *Dumba* nagykövetségi tanácsos, *Ezner* osztrák kormánybiztos és más előkelőségek. *Schneiderhan* elnök köszönetet mondott azért a fényes fogadásért, a melyben az egyesület Párisban részesült és ő Felségét és *Loubet* elnököt éllette. *Dumba* nagykövetségi tanácsos köszönetet mondott az egyesületnek azért, hogy olyan áldozatkészséggel állott a humanitás szolgálatába. A *Journal des Debats* kiadója a férfi-dalegyesület éllette. *Call* és *Hartel* miniszterek az egyesület virágzására, *Metternich* Paula hercegnő Párisra és *Franczia*országra, *Portalés* grófné *Ferencz* József királyra és végül *Houde* párisi községtanácsos Bécsre és Ausztriára emelte poharát.

— **Érettségi a kereskedelmi iskolában.** Az aradi kereskedelmi iskolában ma hirdették ki

az érettségi vizsgálatok eredményét. Ez az eredmény — a múlt évekhez képest — kedvező, a mennyiben a vizsgára jelentkezett ifjak közül egy évre kettő, két óra 25 vettett vissza, a többinek a vizsga sikerült. Kedvezőnek kell mondanunk még ezt az eredményt is, mert tavaly például tíz ifjút vetettek vissza egy évre, most csak kettőt. A sikerrel levizgáltak névsora a következő:

Budai Dezső, Czinczár Dezső, Csepregi Andor, Dóri Andor, Eckstein Béla, Fischer Dezső, Fürth Oszkár, Jäger Alfréd, Kolb Andor, Kosztolányi Zoltán, Kristyóri Sándor, Krón Ede, Lusztig Zsigmond, Ovári György, Reusz Jenő, Schulteis Károly, Schvitzer János, Steinbach Béla, Schwarz Aladár, Sándor Dénes, Sándor Arthur, Szegfű Lajos, Velits József, Wogel Jenő.

— **Sztrájk az államvasuti gépgyárban.** Ma reggel járt le a a katáridő, a melyet *Vajkay* központi igazgató tüzött ki a sztrájkoló munkásoknak, hogy ismét munkába álljanak. A gyár kapui előtt ma ismét nagyobb csődület volt, azonban 8 órakor a sztrájkolók megint kivonultak a Népligetbe. Mintegy hétszáz munkás azonban munkába állott. A többiek folytatják a sztrájkot és ezekre nézve az igazgatóság beváltotta fenyegetését. A gyár kapujára ma délelőtt hirdetményt függesztettek ki, a melyben tudomásukra adják a munkásoknak, hogy mindazokat, a kik ma reggel nem állottak munkába, elbocsátják és föl hívják őket, hogy jelentkezzenek a leszámolásra. A sztrájkolók azonban még tegnap este tartott gyűlésükön elhatározták, hogy senki sem fog jelentkezni munkakönyvéért és leszámolni sem fog. Ebben az esetben az igazgatóság a leszámolás befejezése után a jövő hét elején, az összes munkakönyveket és a munkásoknak járó összegeket a X. kerületi előjáróságnál helyezi letétbe. A munkások ma délelőtt a népligeti sztrájk-tanyán gyűltek, ahol a 90 tagu sztrájkbizottság állandóan permanenciában van. A sztrájkolók csendesen viselik magukat és a gyár kapuja előtt álló lovasrendőrnek semmi dolga sem akadt.

— **Uj ügyészségi megbízott.** A m. kir. igazságügyminiszter *Imets* Ilyés kisjenői kir. járásbírósnál aljegyzőt az aradi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul nevezte ki.

— **A Senki gyermeke.** A szegedi polgármesteri hivatalhoz az alábbi érdekes levél érkezett tegnap:

Nagyságos Polgármester Ur!

Legmelyebb tisztelettel alulírott ismeretlen szülők gyermeke vagyok, körülbelül 30—35 éves volnék már, nem tudom hol születtem, kik voltak szülőim, mikor születtem, meg vagyok-e keresztelve, annyit tudok, hogy mióta gondolkodni tudok, Szegeden cselédként szolgálok és *Francziska* néven neveznek, hitem a rom, kath. vallás, mert e szerint imádom Istenemet.

De, mert végre is tudom azt, hogy név nélkül nem létezhetek és valamilyen tisztességes házasságra sem léphetek, alázattal csedezem Nagyságod előtt, méltóztatásuk megengedni, hogy a szegedi anyakönyvbe beiktattassam magamat s legyen a nevem az általam szeretett Szeged város nevével „Szegedi *Francziska*”. Méltóztatásuk ebből kifolyólag megkereszteltetésem iránt és illetőségem megállapítása felől is intézkedni.

Alázatos szolgája
Francziska.

A szegedi polgármester nem hagyta intézkedés nélkül a Senki gyermekének érdekes, megindító kérelmét. Felhívta az anyakönyvvezetőt, hogy a panasztól körülmények puhatólására tartsa meg az előzetes nyomozást és az utóanyakönyvvezetés iránt tegyen sürgős előterjesztést, hogy valamilyen tisztességes házasságra is léphessen a szegény árva, név nélküli *Francziska*.

— **Jubiláló lelkészek.** A csanádi egyházmegyének az idén is lesznek ezüstmisés áldozarai, a kik a nyár folyamán ülik meg áldozárüzenetelésük huszonöt éves évfordulónapját. Az 1875-ben szentelt lelkészek között van *Wolafka* Nándor dr. cz. püspök, debreczeni plébános is, a ki nagy ünnepségek közt külön ünnepli meg jubileumát Debreczenben. A huszonöt év előtti véghez ment szentelés két ízben történt: 1875. év július 24-én és szeptember 17-én. És pedig: július 24-én áldozárra szenteltettek: *Hold* Ádám ujfalu plébános, *Mihályffy* Gyula glogoni adminisztrátor és *Wolafka* Nándor dr. cz. püspök, debreczeni plébános. Az 1875. évi szeptember hó 17-én szenteltettek a következők: *Ackermann* András kubini adminisztrátor, *Pechtl* Ádám búcsi adminisztrátor és *Uitz* Péter bílédi plébános. A jubileumi nap megünnepelésére már folynak az előkészületek.

— **A polgármester évi jelentése.** *Salace* Gyula kir. tanácsos, polgármesternek ma jelent meg nyomtatásában az elmúlt közigazgatási évre vonatkozó jelentése, mely az összes törvényhatósági bizottsági tagoknak meg fog küldetni. E jelentést mi részletekben, minden hó után egész terjedelmében közöltük, így csak ismétlésbe esnénk, ha most az adatokat újból ismertetnénk.

— **Emlékkö-felavatás.** Egy hosszas, érdemben gazdag szolgálat után elhunyt, puritán jellemű egyházi férfit emlékének adózott vasárnap a biharmegyei *Sarkad* város és nagy vidékének közönsége, mely nem felede el nyolcz év előtt elhunyt lelképásztort és esperesét, ki vezetője volt lelkiekben és anyagiakban mindenkör az ő híveinek. *Osváth* Imre, 56 éven keresztül volt köte-gyáni és sarkadi lelkész, s 28 éven át a nagyszalontai ev. reform. egyházmegye esperesének sirja fölött emelkedik a díszes, méreteiben is impozáns emlékkö, mely vasárnap délután 3 órakor avattatott fel nemcsak a helyből, de a vidékről is összesereglett nagy közönség, lelkészek és tanítók részvétele mellett. Az ünnepélyt *Balogh* Ambrus sarkadi ev. ref. lelkész nyitotta meg rövid imával és magas szárnyalású, az elhunyt egyház érdemeit és polgári erényeit méltató beszéddel, melynek elhangzása után *Nagy* Ferencz, a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye legidősebb tanítója lépett elő, s hosszabb beszéd kíséretében helyezte az első, *Aradról*, *Balogh* István, az elhunyt egyik régi, öreg barátja által küldött koszorut az emlékkö talapzatára. Midőn az egyesek és küldöttségek koszorui már elhelyeztetek, a dalegyet által előadott alkalmi gyászdalok elhangzása után ismét *Balogh* Ambrus lépett az emelvényre s megható alkalmi imával zárván be az ünnepélyt, rövid szavak kíséretében átadta az emlékkövet *Sarkad* város előjáróinak őrzetébe. Ami ezután, végezetül következett, azt csak hallani, de leírni nem lehet. A jelenvolt lelkészek, tanítók és dalegyet vezetése alatt az egész nagy közönség énekelt el egy alkalmi zsoltárt. A szívek mélyéből feltörő ének hangjai, mint az áldozattűz füstje, emelkedtek fel a magasba, a tiszta, fellegtelen égboltozat felé. Oly meghatóan szép volt ez, hogy emléke talán tovább fog élni, mint a szeretet által emelt emlékkö. Nem lesz érdektelen megemléstünk, hogy az elhunyt esperese volt az aradi ev. ref. egyháznak is, s mint ilyen, évenként megfordult Aradon, hol minden körben s mindenkor szívesen és szeretettel fogadták a kiváló intelligenciájú és megjelenésű öreg urat, ki kellemes, megnyerő modorával a maga részére tudta hódítani a szíveket mindenütt. Legérdekesebb pedig a dologban az, hogy az emlékkö felállításához hozzá akartak járulni az elhunyt családjának tagjai, lelkészek, tanítók, testületek és egyesek, de a sarkadi ev. ref. egyház tanácsa visszautasított mindenkit, egyedül kívánván felállítani az emlékkövet, részt nem engedve abból senkinek.

— **Uj sztrájk a fővárosban.** Budapesti levelezőnk táviratozza: Ma az esküdtéri hid munkásai is elhatározták, hogy sztrájkolnak, ha kívánságainkat nem tetjesítik. Délután gyűlést tartottak, s ezen szövegezték kívánalmait, melyek főképea béremelésre vonatkoznak.

Ha ezeket nem teljesítik, akkor holnap reggel már nem dolgoznak.

— **Ellenőrzési szemlék.** A hadseregészítő parancsnokság értesítette *Aradvárosát*, hogy az idei ellenőrzési szemlék idejét a várost illetőleg október 18-tól 24-ig terjedő időre, az aradi járás részére ugyan e hó 25-től 27-ig terjedő napokra tűzte ki. Pótszemlék november 12 és 13-án lesznek a város, 21. és 22-én a megye részére. A szemlék mindenkor délelőtt 9 órákor kezdődnek.

— **A Kikeriki kitiltása.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy a *Kikeriki* című életrajz az osztrák kormány indexre vette. A *Wiener Zeitung*, az osztrák hivatalos lap ma tilalmat közöl, a mely szerint a *Kikeriki* büntetés terhe alatt nem szabad terjeszteni. Okot erre az adott, hogy a lap sértő karrikaturát közölt *Viktória* angol királynőről.

— **Elhalasztott orvosválasztás.** Mára volt kitűzve a kis-peregi körorvosválasztás, melyet eddig meg nem határozott időre el kellett halasztani. Ennek oka az volt, hogy a választáson a körletbe tartozó, erősen számot tevő német-peregiek nem jelentek meg.

— **A kalap nélküli utas.** A szórakozottság netovábbján mulattak tegnap este egyik *aradi* lövönatu kocsis utasai. Egy előkelő helybeli iparos szállott a vasutnál a lövönatba *kalap nélkül*. Bár az est hűvös volt, a kalap nélküli ur nem vette észre eme ruhadarabjának hiányát és a vele együtt lövönatozó kiváncsi tekintete mellett tette meg az utat így a városházáig. Ott valaki figyelmeztette a dologra, mire fejéhez kapott s ijedten elkiáltotta magát:

— A vasuti kocsiiban hagytam.

A következő pillanatban leugrott a kocsirol és felkapaszkodott a másikra, mely a városház előtti találkozóhaladt éppen a vasut felé. Az illető vasuti kocsis, melyről a szórakozott uriember szólott az Erdély felől érkező esti vonat egyik kupéja volt a visszainduló lövönattal még az állomáson érhet-e. Hogy milyen eredménnyel járt a pályaudvaron, nem tudjuk.

— **Az eltiltott himnus.** *Marovits* zengi püspök, mint egy fiemei távirat jelenti, ma intézkedett *Kukaniacs* plébános ügyében, ki tudvalevőleg eltiltotta a himnus énekését. A püspök, a helyett, hogy a plébánost rendreutasította volna, maga is eltiltotta a himnust azzal a megokolással, hogy annak a templomban való énekése dogmaellenes.

— **Elfogott igazgató.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A rendőrség ma reggel négy órákor letartóztatta *Klein* Jakab kolozsvári illetőségű munkásvezért, a ki a Király-utca 25. szám alatti házban lakott. *Klein* vezérszerepet játszott a gépgyári sztrájk előkészítésében, s általában veszedelmes izgató munkát végzett. Elfogatása nagy forrongást keltett hívei közt.

— **A mainzi Guttenberg ünnep.** *Guttenberg* születésének ötszázadik évfordulóját nagyobb ünnepélyességgel ülik meg Mainzban e hó 23-án. Az ünnepélyesség fő érdekességét a tyopografiai kiállítás fogja képezni, mely a választófejedelem kastélyában lesz. Az ünnepélyességen a különböző egyleteken kívül az ottani tisztikar is részt vesz.

— **A nagy idők tanuja.** *Horváth* Gyula, 1848—49-iki honvédőrmester élte 78-ik évében Aradon elhunyt. A boldogultat, ki a szabadságban *Görgei* táborában szolgált, ma délután 5 órákor temették el nagy részvét mellett.

— **Egy vasuti mérnök tragédiája.** *Takács* Imre a szegedi üzletvezetőség eszéki osztály-mérnökségéhez beosztott mérnök hivatalos teendői közben, amidőn a londoni csuszamlások földmunkálatait vezette, az egyik anyagvonatról megcsuszva a kerekek alá került s a kerekek mindkét lábféjét levágták. A szerencsétlenül járt mérnök rövid szenvedés után meghalt. Holnap temetik Eszéken.

— **Elmaradt doktorrá avatások.** *Innsbruck*-ből jelentik, hogy az ottani egyetemen ma há-

rom doktorrá avatásnak kellett volna megtörténni. Az egyik doktorás a *Shevia* diákszövetség tagja. A rektor felszólította a hallgatóság között lévő egyetemi ifjakat, kik diákszövetség csinos jelvényeivel jelentek meg, hogy távozzanak a teremből, különben az ünnepélyt nem tartja meg. A diákok azonban nem távoztak. A doktor erre elhagyta a termet. Később jelentette a szolgál, hogy a promoválás elmarad.

— **Testvérgyilkosság a táncz miatt.** Véres drámáról ad hírt tudósítónk. *Galamb* László ér-mihályfalvi lakos, táncz közben egy felkért leány miatt összeveszett György nevű testvére-vel. A veszekedőket János bátyjuk szétválasztotta, mire *Galamb* György busszút esküdött a közbelépő ellen. Este élesre fent disznóvágó késsel bátyja lakására ment és megtámadta. Bátyja egy ásóval védekezett, de hiába, mert György *markolatig szivebe dőfte a kést*. *Galamb* János azonnal meghalt, a gyilkost pedig elfogták. Mikor kihallgatták, nem védekezett, hanem még *dicselkedett* tettével.

— **Parasztfurfang.** Ugy történt, hogy egy felvidéki rusznyák faluban a község tulajdonát képező erdőt eladták kemény tizenhatszeker forintokért. A bölcs kupaktanács határozata szerint azonban a pénzt — mielőtt más birtokot vettek volna rajta — nem helyezték el a takarékpénztárban, hanem ott őrizték a faluban. Fülébe jutott ez a főszolgabirónak s maga elé cízálta a falu bíráját:

— Hát az miféle bolond dolog, hogy maguk annyi pénzt itt tartanak a faluban, a helyett, hogy bevinnek a városba, a takarékbába? Azt akarják, hogy ellopja valaki?

— Megkövetem alásan a tekintetes főbíró urat — és a paraszt levette zsiros fővegét — nem lopja azt el senki, mert ketten is őrzik a faluházban. Egyik bent van a láda mellett, a másik pedig kint strázsál az utcán.

— Két ember! . . . pattant fel a főszolgabíró. Hát mi az? Hiszen két emberrel könnyen elbánnak a rablók.

A parasztbíró sunyi mosolylyal vakarta meg a fejét s odahajolt a főszolgabíróhoz:

— Csakhogy, megkövetem alásan a tekintetes urat, a pénz meg nem ott van ám . . .

— **Öngyilkosság.** Felakasztotta magát *Tócsér* Bálint kunágotai kőműves mester. Becsületes, jóra való, szorgalmas ember volt egész életében, a kit megtört a sok dolog és gond s valószínű, hogy öreg korára ez kergette a halálba. Azt mondják, hogy azért is keseredett el, mert ipart kellett váltani.

— **Pongrácz Lajos** hírneves zenekara holnap, csütörtökön és a következő esteken a *Fehér Kereszt* szálloda díszes tálkijében hangversenyt rendez.

— **Szegedről Párisba gyalog.** Három szegedi fiatal iparos-segéd indult el néhány nappal ezelőtt gyalogszerrel Párisba. Tegnap már megérkeztek Bécsbe és onnan küldötték értesítést hozzátartozóiknak Szegedre. Csak néhány napon át maradnak Bécsben és ha a nagy ut fáradságait kipihenték, folytatják utjukat tovább Páris felé. A nagy utra indult segédek: *Szögi* József betűszedő, *Babarczy* Ferencz és *Szöts* Pál gépészek.

— **Aki holta után vadol.** A szegedi vizsgálóbírószág előtt érdekes ügy van most folyamatban. Egy dorozsmai ember, aki halottnak nyilvánította önmagát, tegnap bünvádi feljelentést tett a *gyilkosai* ellen. A „cizmetes halott” *Leszko* Imre dorozsmái polgár azt írja a feljelentésében, hogy *kétszer egymásután* meghalt gyilkosainak csapásai alatt. *Leszko* Imre néhány nappal ezelőtt *Pintér* József korcsmájában mulatott s mulatás közben véletlenül összetört egy poharat. Ebből nagy veszedelem keletkezett, mert a korcsmáros a pohár árát követelte. *Leszko* pedig huzódózott a fizetéstől, amiből verekedés támadt. A korcsmáros — amint a feljelentés mondja — megrohanta *Leszko*t és agyabafőbe verve, kidobta a korcsma-

ajtó elé. Elvessztettem eszméletemet — írja utóbb — és *meghaltam*. Mikor feltámadtam, ismét megrohant a korcsmáros, most már csaposával egyetemben, s ez utóbbi ölmos füttykössel kétszer egy-egyba kollintott, hogy *másodszor is meghaltam*. Csak most van már ismét annyi eröm, hogy ezen följelentésemet gyilkosaim ellen megtegyem. — A páratlan följelentést a törvényszék komolyan vette s a „halott” följelentése rendes bünvádi eljárást provokált *Hubacsek* Pál vizsgálóbíró és *Berger* Mór törvényszéki orvos kiutaztak Dorozsmára, hogy megvizsgálják a különös ügyet.

— **Nyári baleset.** Azért *nyári*, mert az eperfáról való leesések ebben az időszakban történnek, lévén ilyenkor az eperérés ideje. Ma az *Aulich* Lajos-utca 4. számú házban történt ilyen eset. *Óváry* Anna 14 éves cseléd *tíz méter magasságból* leesett az eperfáról. Daczára a megiehető magasságnak, csupán könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **Milyenek voltak a régi magyar asszonyok.** Öreg irások példás dolgokat mesélnek a régi magyar asszonyokról, kikre valóban ráillik a „kardos” nevezet. Emberfeletti munkát végeztek a ház körül, de uriaszonyok is tudtak lenni, amikor kellett. Érdekes adatokat olvastunk két ilyen régi magyar asszonyról Károly János székesfejérvári nagyprépost-kanonok Fejérvármegye közönsége című, most megjelent munkájában. Az egyik *Fiáth* Zsófia. *Daroczy* István mostani székesfejérvári törvényszéki elnök ósanyja, ki ritka példáját mutatta a férfias vasakaratnak és a törhetetlen érelynek. Legjobb jellemzők őt végrendeletének eme sorai:

„Isten, világ tudja, hogy szegény, Istenben boldogult, uram midőn elvett, husz forintnál többet nem láttam, két esztendő mulva pedig minden jószágunkat elfoglalták, úgy, hogy intereses pénzzel kellett hozzájutnom, azon pénzt se találtam volna, mivel akkor török háboru lévén, ugy mint 1718. esztendőben, hanem atyámtól jutott részt költöttem, aztán sört, bori árultam, éjjel-nappal kenyert eladni sütöttem, ételt két-öt fuzakkal főztem és garas számba eladtam. Borral, vajjal, sajttal Nándorfehérvárra kereskedtem és látván szükségemet, oly soványan éltem, hogy a kávé alját megszáritottam s ötször-hatszor is arról ittam és valaminek hasznát láttam, kereskedtem úgy, hogy éjjeli nappali fáradsággal éltem. Ha kurok gyűttek, sokszor háromszor-négyszer is főztem és a ruhának legalábbvalójában jártam, csak hogy gyermekeimnek jövődre kereshessem. Uram halála után megmutattam, hogy három annyit is szőrzöttem.”

De ugyanó tudott uriaszony is lenni. 1744-ben ír fiának, hogy „a táblára hat lovon jöjjön fel . . . az kocsiának és follajtárnak e gyaránt való ruhájuk legyen.”

A másik ilyen hős asszony *Barkóczy* Borbála grófnő, gróf *Cziráky* József hitvese. Férje *Prága* ostrománál esett el. Az elhalt férj birtokaiba idegenek ültek be. *Borbála* grófnő maga vezette a kenyeri gazdaságot, osztotta ki a parancsot, ügyelt az aratásra, kaszálásra és nyomtatásra. Anyja volt a cselédeknek. Korán kelt; rávette a ködmönt, kiment az istállóba és sorba fejte a teheneket stb. Aztán egyszer fel fegyverezte cselédeit vasvillákkal és vezetve a szomszéd faluba, *Czirákra* és a vasvillás brachiummal kiverte a *Bezerédy*eket az elfoglalt kuriából. Két dolog maradt meg utána: a hálás kegyelet és a ködmön, melyet *Dénesfán* őriz a *Cziráky*-család.

— **A Duna halottja.** Budapestten a *Boráros-tér* melletti hajoállomásnál ma reggel egy teljesen feloszlott női holttestet fogtak ki a Dunából. Semmiféle írást nem találtak nála s így személyazonosságát megállapítani eddig nem lehetett. A rákoskereszturi temető halottas kamrájába szállították.

— **Kérelem.** Halára kötelezné szerkesztőségünket az az olvasó, a ki a *Vasárnapi Ujság* 1873—75 évfolyamait rendelkezésünkre bocsátaná. A tekintés után köszönet mellett küldjük vissza.

— **A gondatlanság áldozata.** A szülői gondatlanságnak ismét áldozata van. *Kalmár* Salamon napszámosnak Budapestten az új-pesti *Nyár-utca* 21. sz. a levő lakásán egyedül maradt *Teréz* nevű 3 éves leánykája. Valahogy a keze-

gyébe esett egy szemvizzel telt palack s annak tartalmát kiitta. A szegényke oly beteg lett tőle, hogy alig gyógyul meg.

— **A gyermeknevelés Kinában.** Különös szokások uralkodnak Kinában a gyermeknevelést illetően. Kötelező iskoláztatás nincs s mivel a nevelési költségeit a családnak kell viselni, a nagy szegénység miatt száz gyermek közül jár csak az iskolába; a növendékek négyedrésze pedig viszi többre a tanulásban egy-két betű ismerésénél. De azért a kínai boldogul az életben. Nagy segítségére van, hogy mindenre emlékszik. A családi nevelés szigorú elveken nyugszik. Mutatják ezt a közmondások: A szigorú apa jó fiukat nevel; a gyöngye anyja elkényezteti a vásott kamaszt. — Nincs szeretetet szigorúság nélkül. — A kényeztetés mákvirágot terem; seprünnyelen teremnek a jó fiúk.

— Amilyen az apa, olyan a fia. A 7—10 éves kínai gyermek foglalkozása tüzelőanyag gyűjtése. A leánya segít otthon varrni, hímézni, főzni és a malmot hajtani. Ha mesterségre adják a fiút, 12—14 éves korában három évre beáll inasnak. A szülők korlátlanul rendelkeznek a gyermekkel: eladják, zálogba teszik, kidobják, sőt meg is öljük. A szülők megbánása a legnagyobb vétség: a szülőgyilkost időnkint darabolják szét, vagy megnyúzzák. Ilyen esetben megbüntetik a szomszédokat, tanítókat, mestert, sőt a rokonokat is, az illető mandarin elveszti hivatalát is a büntetésen kívül.

— **A legjobb tanácsadója** mindazoknak, akik ajándékot szándékoznak venni, Aradon Porter Vilmos koronás áruháza, mert a raktára a legmegszelhetőbb módon, minden cikket könnyen láthatóvá tesz. Ami pedig a földalatti helyiségekben rendezett játéktárlatot illeti, arról elmondhatni, hogy versenyen kívül áll.

— **Egy gyermek balesete.** Kádas György öt éves *6-pécskai* fiu súlyos balesetét adja hírül tudósítónk. A gyermek egy kocsi saroglyájába kapaszkodott, amit látva egy arra haladó asszony megintette, hogy szálljon le, mert baja történhetik. A fiu azonban nem hallgatott rá, s a következő pillanatban lezuhant a kocsiról, még pedig oly szerencsétlenül, hogy *jobb lábát eltörte.*

— **Köszönetnyilvánítás.** Koch Dániel ur az aradi kereskedők köre Erzsébet segély alapjára 20 kötetet, K. Klein Mór könyvkereskedő cég a körkönyvtára részére 30 kötet könyvet adományozott.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A zongoramester.

— Vagy a hosszú haju paróka. —

Arad, június 20.

A városnak érdekes története van. Ma reggel borus volt az idő, de az emberek derült arcokkal süttogtak egy történetről és a Baross-park verebei élénken csiripoltak. Így jutott el hozzánk is ez a történet, melyet a lehetőleg diszkrét formában adunk át a halhatatlanságnak.

K. urat már hetekkel előbb arra kérte a felesége, hogy fogadjon nekizongoramestert, mivel szenvedélyesen szereti ezt a hangszert, de sehogy sem tudja élvezhető formában kezelni.

Az asszony olyan szépen tudott kérni, hogy K. ur meg se kísérelte az ellenmondást.

— De hát hol kapok zongora-mestert?

— Majd gondoskodom én, — felelte az asszony.

— Szeretném, ha egy öregest kapnál, jegyezte meg az ur.

— Hm, válaszolt az asszony komoran, talán féltékeny vagy?

— A világot sem, de tudod, az öreg alaposabban tanít.

— Az már más, mondá az asszony és zongoramester után nézett.

Hetek óta egy öreg ur csoszog be naponta K. ur lakásába. Hosszu ősz fűrei művészeti rendtelenségben lógnak le a jó karban tartott szalonkabátjára. Olyan öreg, hogy lábai szinte roskadoznak és

dereka előre hajlott és a feje rezketegen lóg a válai fölött.

K. ur kacagva jegyezte meg feleségének:

— Ugyan ez az öreg tud valamit?

— Tud bizony — felelte pajzán mosolylyal az asszony.

K. ur kíváncsi volt arra, hogy a vén rezkető agg milyen módszert tanít. Valószínűnek tartotta, hogy kidobott pénz, amit havonta fizetni kell ennek a trottili klavirmajszternek.

Epen ezért szokatlan órában ment haza tegnap és észrevétlenül lopódzott a szalonjába, aztán bekandikált és csaknem hanyatt esett szobájában.

Az ősz zongora-mester ruganyos léptekkel járt fel és alá, — majd a zongorához ült tanítványa mellé, szenvedélyesen ölelte azt át. Aztán az öreges hangja is átváltozott. Fiatalosan, üdén csengett és a szerelemlről szavalt bűbajos verseket s zongorázott mellé ábrándos dalokat.

— Tizezerszer menyörgős menyő, ordított fel a férj és berohant.

A zongoramester egy merész fordulattal kikerülte az első rohamot, de már a második attacknál, a férj megragadta a tiszteletreméltó hosszú ősz fűrtököt. . . . Ekkor a zongoramester egyet rántott a fejen s tisztos fűrtel a dühöngő férj kezeiben maradtak, míg ő korom sötét hajzatával és gyors futással hagyta el a szalont.

A férj még egy darabig dühösen és hosszasan rázta tépte a hosszú fehér haju parókát — ma pedig szeid türelemmel kutatja, hogy hol és kinek a számára készült az ősz haj, mely a legközelebbi valópernél szerepelni fog.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Megrágalmazott bírák.** Egy évtized óta vándorolnak instanciáról instanciára a hirhedt Brunkala-pör aktái, s a perujtási kérvényt csak a minap utasította el a legfelsőbb fórum, a kir. kuria. A bolygó pörből közben egy fatyuhajtás sarjadt ki. *Kégly József* ügyvéd, aki Brunkaláné hamis váltóját bepörölte, s ezért három hónapi fogházat kapott, egy beadványában megrágalmazta a legfelsőbb bíróság három érdemes tagját. Mind a három abból a tanácsból való, mely az ujtott pörben dönteni hivatva volt. *Szentgyörgyi Imréről*, a tanács elnökéről azt mondta *Kégly*, hogy eladósodott ember, „kiről közzájón forognak a bírói állást nem emelő eljárások.“ *Székkács Ferenczet* részrehajlással vádolta, mert törvényszéki alelnök korában a pörben egyik végzését felülbírálta s az írásszakértőket mintegy belekényszerítette, hogy az inkriminált Vásonkeő-váltót hamisnak mondják. Végül *Tóth Gerőre*, az ügy előadója ráfogta, hogy elfogult ember, mert intim barátja *Polónyi Gézá*nak, a panaszos ügyvédjének.

A kuria ezt a famózus beadványt elküldötte a büntető törvényszéknek, mely *Kégly*-t nyilvános rágalmazásért vád alá helyezte, és egy hónapi fogházra s száz forint pénzbüntetésre ítélte. A kir. ítélőtábla *Devich László* bíró előadása mellett ma foglalkozott az ügygyel és a 92-ik §. alkalmazásával, *eltékintett a fogházbüntetéstől, s Kéglyt* csupán 150 korona fű-, 50 korona mellékbüntetésre ítélte.

NAPIREND.

Június 21. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Alajos, Olga. — Protestáns naptár: Alajos, Olga. — Görög-keleti naptár (június 9): Teodór. — A nap két 3 óra 47 perczkor, nyugszik 7 óra 44 perczkor. — A hold két délelőtt, nyugszik 1 óra 39 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 761.8 milliméter, délután 2 órakor 76.9 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $9^{\circ} + 14.5$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 23.3$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor N. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg, sivatariok.

Szabadságbarozsi emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Beépít-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége mellett ülés terem.

Június 21. Aradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Június 29. Lóverseny Kisjenőn.

Július 14. Körállatorvosválasztás Csermón

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **A lefejezett királyné szelleme.** Az angol újságok sokat foglalkoztak mostanában egy titokzatos esettel, mely a vérszomjas VIII. Henrik angol király egykori palotájában, a londoni Hampton Court-ban történt. Egy fiatal festő ugyanis ellátogatott a palotába, hogy az egyik folyosót díszítő szőnyegképét lemásolja, munkáját azonban különös eset zavarta meg. Így mesélte maga: A szőnyegen egyszerre egy finom női kéz jelent meg, mely ide-oda mozgott, csillogtatta az ujjait díszítő drága gyűrűket. Nehány percz múlva azonban ismét eltűnt. A festő azt hitte, hogy a képzelődés ültött: vele játékot s nem is törődött tovább a különös tünneménnyel. De annál nagyobb volt a rémülete másnap, amikor ismét megjelent a szőnyegen a gyűrűs női kéz. Most már meggyőződött róla, hogy nem a képzelődés játszik vele. El is iramodott azonnal a kísérteties folyosóról, azután nyomban felkereste a palota vén őrét és elmondotta neki az esetet. A vén ember mosolyogva rázta a fejét és így szólt:

— Tudom, tudom. Howard Katalin keze volt az. A szerencsétlen királyné, kit férje, VIII. Henrik kivégeztetett, nem tud nyugodni sirjában; szelleme gyakran visszatér ide s mindig azon a folyosón bolyong. Néha olyan zajgatás hallatszik onnan, hogy hallatára megfagy bennem a vér. A folyosó mellett levő szobába volt ugyanis bezárva a szerencsétlen királyné, mielőtt férje a towerbe vitette. Egy alkalommal sikerült kimenekülni a szobából s a folyosón végigfutva, a kápolna felé igyekezett, hol a király éppen egy Madonna-kép előtt térdelget. Le akart borulni a király előtt, hogy kegyelmet kérjen tőle. A kápolnába azonban nem juthatott be, mert az örök utolériék az ajtóban és visszavonszolták fogságába. Jajgatását hallotta a király is, de meg sem mozdult rá, nyugodtan folytatta tovább az imádkozást. A királyné kit nemsokára kivégeztek, nem nyugodott meg sirjában. Szelleme azóta mindig visszajár s a folyosón végighaladva a kápolna felé igyekszik, ahonnan azonban jajgatva fordul vissza.

Igy mesélte a palota vén őre. Londonban most szélében-hosszában tárgyalják a kísérteties esetet a spiritiszták nagy örömeire.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— **Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság** forgalmi kimutatása 1900. június 1-től 15-ig. Személyszállítás 1900. június 1-től 15-ig 26948 személy, bevétel 4994 korona 60 fillér, 1899. június 1-től 16-ig 22659 személy, bevétel 4255 korona 50 fillér, 1900. jan. 1-től június 15-ig 214051 személy, bevétel 41697 korona 40 fillér, 1899. jan. 1-től június 31-ig 211987 személy, bevétel 41231 korona 70 fillér. Teherszállítás 1900. június 1-től 15-ig 910480 klg., bevétel 1012 korona 50 fillér, 1899. június 1-től 15-ig 1402630 klg., bevétel 1397 korona 68 fillér, 1900. január 1-től június 15-ig 11752390 kilogramm, bevétel 12644 korona 08 fillér, 1899. január 1-től június 15-ig 14474450 klg., bevétel 14824 kor. 26 fillér.

— **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Bercsényi Bertalan, *Jászberény*. — Braun Miksa, *Pöstyén*. — Brauch Vilmos, *Temészvár*. — Schwarczstein Mór, Bécs. — Bauer Gusztáv, Herantz. — Turculetz N., Galatz. — Arsovicz Péter, Belgrád.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktársaság

Budapest, 1900. június 20.

Magyar aranyáradék 4%	96 25
Magyar koronajáradék 4%	91 10
Magyar arany 4 1/2%	100 50
Magyar ezüst 4 1/2%	99 60
Magyar keleti vasút	97 50
Magyar földtehermentesítő	91 60
Magyar fűtőgáz- és villamos	98 15
Horvát-szlavon földtehermentesítő	92 50
Magyar áru- és értéktársaság	138 50

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 20.

Déлитőzsde. A buzaárlat kielégítő, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 14.000 métermázsza került forgalomba, néhány fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek közül tengeri szilárd, rozs nyugodt, zab gyöngy, árpa forgalom nélkül. Időjárás változó.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	7.80— 7.81
Buza októberre	6.78— 6.79
Rozs októberre	5.19— 5.20
Tengeri júliusra	5.67— 5.68
Tengeri 1901. májusra	4.89— 4.90
Repce augusztusra	13.15—13.20

Zárul 4 órakor:

Buza júniusra	7.85— 7.86
Buza októberre	6.85— 6.86
Rozs októberre	5.69— 5.70
Tengeri júliusra	5.25— 5.27
Tengeri 1901. májusra	
Repce augusztusra	

Zárul 4 órakor korona

Osztrák hitelrészvény	700 50
Magyar hitelrészvény	721.—
Leszámitóbank részvény	474.—
Rima-Murányi vasmű részvény	562 25
Osztrák-magyar államvasúti részvény	670 50
Közúti vasút	618.—
Városi villamos vasút részvény	314.—

S z e s z ű z e t.

— Június 20. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona métermázsánként

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Június 20. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 92.—94.— filig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — filig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 96.—98.— filig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 96.—98.— filig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 95.—97.— filig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban — filig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — filig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — filig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban — filig. Romániai eredetű (Stachel) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli súlyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — filig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban 95.—97.— filig. Közép páronként 240—280 kilogramm súlyban 93.—95.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 91.—93.— filig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillérekben értendők. — Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: Június hó 17-én volt készlet 44232 darab, június hó 18-án főlhajtattott 633 darab, június hó 18-án elszállított 429 darab, június hó 15-én maradt készletben 44436 darab. Uzlet: Lanyha.

IDEGENEK ARADON.

— Június 20. —

Fehér Kereszt szálloda. Hugetz Erneszt ezredes Temesvár. — Aschwolder J. százados Temesvár. — Madarasy Bodog hadnagy Pécs. — Brázai Kálmán birtokos Pelérhagy. — Lindner Sámuel bankár Bécs. — Gurbicz Lajos utazó Bécs. — Schlesinger Max utazó Bécs. — Weisz Hugó utazó München. — Reif Gyula utazó Bécs. — Pollák Armin utazó Budapest. — Krausz Károly utazó Budapest. — Lőrincz Adolf utazó Budapest. — Polnaer Géza utazó Budapest. — Fischer Mátyás utazó Bécs. — Ramtsárd Miksa utazó Hannover. — Kern Herman utazó Budapest. — Dr. Takács Ferencz ügyvéd Lovrin. — Szücs Fülöp utazó Bécs.

Vass szálloda. Balta Dezső birtokos Battonya. — Klein Bernát utazó Bécs. — Mihájloviics M. utazó Bécs. — Ries Jakob utazó Troppau. — Steiner Samu kereskedő Borosbeses. — Szabó József lelkész Borosbeses. — Hahn S. utazó Bécs. — Krausz Károly utazó Bécs. — Lázár Kornél lelkész Almás. — Neuman Samu kereskedő Brád. — Klein Márton kereskedő Nagyvárad. — Feninger Gyula

utazó Budapest. — Feiszinger Antal utazó Budapest. — Marosy Béla utazó Zombor. — Benedek Károly utazó Budapest. — Pavlovits Antal utazó Budapest. — Back Sándor mérnök Bécs. — Kohn Jakab utazó Budapest.

Központi szálloda. Pulszky Agoston orsz. képviselő. Budapest. — Petkovits István birtokos Borosjenő. — Vajda Lajos birtokos Arad. — Löffler Jakab birtokos Csatád. — Zimmer Ede kereskedő Bukarest. — Jakabfi Lipót gyáros Eled. — Neuberger Károly utazó Jászberény. — Roós Armin utazó Budapest. — Szücs Alfréd utazó Budapest. — Képich Gyula utazó Budapest. — Reich Ferdinánd utazó Budapest. — Fischer Vilmos utazó Budapest. — Deutsch József utazó Budafok. — Radó Gyula utazó Bécs. — Hajós Gyula utazó Budapest. — Márkus Sándor utazó Budapest.

C S A R N O K.

A kis örmény és a nagy örmény.

Irta: **Szabó Ferencz.**

(Folytatás.)

Lukácsnak napokig nem akadt tennivalója. A többinek sem; de ezek legalább káromkodtak, mint a kopogó jég, így kárpótolva a veszteséget. Lukács azonban csendes, nyugodt maradt, ép úgy verselgetett, mint eddig s ha magára maradt az utcán, vidáman füttyürészgetett.

— Nucsak . . . Sukáig úgy sem fug tartani Fújjad! biztatta Zakariás a boltjában dörmögve, mert módfelett bosszankodott a csendes, vidám füttyűsért. S Máriczinek megsimogatta a felhajnalott arcát.

— Megszabadulsz te is tüle ne filj . . . A szulgabíru nem fugja iszrevenni, hogy egyszer kétszer te is hallgattad a bulund verseit . . . A tulvaj Lukácsnak!

Egy napon aztán újabb meglepetés érte az utcát. Ez egyszer a kis Lukács részéről. Az ajtaján öles plakát fityegett ezzel a szóval: „Eleje-eladás.”

Az oláhok bámulva állingáltak előtte. betűzgették, bolondabbnál bolondabb dolgokat találtak ki.

Lukács aztán megmagyarázta nekik.

— Becsapott a vén Zakariás titeket. Ó csak a vég-, az utoljadedolgot árulja; ki is irta, ott van most is, olvashatjátok, hogy „végeladás.” Ilyen tökfilkók vagytok egytől-egyig. Azért a rongyos két krajczárt . . . En az elejét, a javát árulom s nem taksállak, mint ő. Ha teszitek, két krajczárral olcsóbban kapjátok, mint ő adja. Ne mondjátok, hogy smuczig az örmény. Kell?

Persze, hogy kellett.

Zakariás azt vette észre, hogy másnap már egy lélek se nyitotta be az ajtaját, míg a Lukács boltja csak úgy hemzsegett a vásárlóktól. Másnap, harmadnap is így ment. Még aztán is.

— Na tulvaj! vicsgorgott Zakariás féktelen haragjában s pipaszárával olyanokat ütött a pudlira, hogy az menten száraz darabra szakadt. Hallotta Máriczi is. Ha nem kellett hogy megbuktassalak, akasztufára juttatlak, s míg annak is az elejire. Aduk in neked te gizenguz, te huplás . . . Akasztufa lesz az ágyad, meg-látud.

S még a szép tajtékpipát is összetörte, akkora volt a haragja. Máriczi pedig olykor lopva, boldog mosolylyal nézte a vásárlókat, aki rajzottak ki s be a Lukács ajtaján.

Még alig pitymallott. De már egy-két oláh szállingozott az utcán, hogy munkát kapjon, vagy hogy tuladjon valamin, aminek megártana a napfény, ha arra tartogatná. Az idő hős volt és hóharmatos. A lombatlan fák tetejét haragosan rázta a szél, hogy a rongyos márdárfészkeket lekapja róluk. Egy-két kutya álmosan tádogó szájjal lappangott hazafelé; nem vett észre, nem ugatott, senkit. Isten tudja minő édes éjjeli emlékek foglalták el a lelkét. A vén Zakariás épen most nyitott, míg a kis örmény aludta az igazak álmát. Mostanában igen urasan élt.

— Hát nem tulvaj! Zsörtölődött Zakariás, Kissé vereések, dagadtak voltak a szemei, mert pálinkázott, hogy ezzel is verje a buját. No meg a hidegvért is. — Más ember már bele-

fáradt a munkába s ü? Ugy tesz, mint a fű-ispán!

Hivta, édesgette befelé az oláhokat.

— Meglátjátok akasztufán fug elszáradni . . . Azirti adja olyan ulcsun, mert lupta . . . Mig nyakuug fug titeket is a türviny. Ez lesz beüllé.

Egyszer csak ijedt arczczal szaladt végig az utcán a kövér oláh mézsáros, aki a harmadik szomszédban lakott. Nagy hájas kezeit fenyegetve lóbalta, de szólni nem tudott, csak tátogott, mint a partra hányt csuka. Leclsüngő vékony bajszával hasonlított is hozzá.

Zakariásnak fellobogtak a szemei, amint meglátta. Valami édes örömféle villogott bennük.

— Tán bizony a gulya, mi? hogy ugy szaladzs Pável, kérdezte recsegő hangon, hogy a járó-kelők figyelmét magára vonja.

— Gólya a menyköt, hogy útné szerte széjjel a világot, lelkendezett Pável s egy pillanatra megállt. Hát nem gazember a világ, azt a két szép borjut ellopta valaki az éjszaka. Azt kereseim.

— Ne mund, te, mert mingyárt meghaluk. Ilyen tulvaj is vulna a világun? Nu, ha ellupta valaki, akkor csak ez a tulvaj Lukács tehette. Más senki. Túbb gazember nincs a városban.

— Ott legelésztek a kertben. Könnyen elvihette akárki.

— Hát fugadjunk, hogy ü bajtutta el. Száz forint nem bánum. Al? Mig a szemem sem jul áll a gizenguznak. Ü lupta el, ha mundum.

— Nem lehet az, batrina! jegvezte meg Pável, mivel nem ugy ismerte Lukácsot. Aztán furesa valami az a vád; ha nem bizonyodik be, elzárják az embert a becsületsértésért.

Zakariás haragra gerjedt. Pipaszárával haragosan fenyegetőzött a kis örmény felé.

— Bulund vagy, mondotta rekedtes kaczagással; azzal nagy sietve átvágott az utcán s benyitotta a Lukács utaczaajtóját. Tehette, nem volt bezárva.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Szm. sz. tv. délután	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm.v. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. o.	10.50
Soborsin délután	2.04	Radnáról délután	2.38
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.14
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat délután	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Boroshehsről szv reg	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	10.—
Boroshehsiszv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Aradi nyári szinkör.

Csütörtökön, 1900. évi június hó 21-én:

Papanek Dani.

Bohózat 5 képben dalokkal, tánczokkal és felvonulásokkal. Zappert Brunó után magyarosította: Komor Gyula. Zenejét szerzették: Weinziert Miksa és D'Amant Leo.

SZEMÉLYEK:

Papanek Dani Hegyessí Gy.	Boldizsár . . .	Gáthy K.
Mandelblüh . . . Nyilassi M.	Bolton	Palágyi L.
Mokus Irma . . . Felhő Rózi.	Steffens . . .	László Gy.
Marijanka . . . Turi M.	Milka, matróz	Rédei Szidi.
Vadas Béla . . . Erczkövi K.	Ilka	Parlagi K.
Sára Tolnainé.	Churchill . . .	Mezei Péter.
Panyóka Máté	Fonyéri Mór.	Harry
Lili, leánya . . . Harmath J.		Hajnal D. . .
		Kcoll
		Coakó V. . .

Kedvete 8 árukor.

—1900. tkv. sz.

Árverési feltételek.

Az aradi polgári takarékpénz-végrehajtónak Monczur Igz szederhádi lakos végrehajtást nyújtó elleni 5392 korona tőkebetétel és járulékai iránti végrehajtási ügyében.

1. Az 1900. évi július hó 21-ik napján d. e. 10 órakor, ezen tkvi háznál megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsáttatik az aradi kir. törvényszék, a pécskir. járásbíróház területén, Ó-Pécska határában fekvő, 6-pécskai 2761. sz. tkvben Al. 2. sorsz. a. ingatlanokra 3048 koronában, ezennel megállapított kiáltási árban.

2. Ezen árverésen a fent költ ingatlan a kikiáltási áron al is eladatni fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 304 kor. 80 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában foglalt árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. tkv. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 10. §-a értelmében a bánatpénz-ki a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételért hány egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számított 30 nap alatt, a második ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után

az árverés napjától számított 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39415. i. m. szám a. kelt rendeletben előirt módon az aradi m. kir. adóhivatalnál mint birói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánompénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

6. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedésével lép és annak haszna és terhe attól fogva őt illeti.

7. A vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. LX. t.-cz. intézkedési értelmében csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az idézett törvénycikk 187. §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.

8. A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

9. Amennyiben a vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenné, az általa megvett ingatlanra az érdekelt felek bármelyikének kérelme következtében az 1881. LX. t.-cz. 185. §-a szerint, vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Kelt Pécskán, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi febr. hó 12-ik napján.

Dr. Jakó,
kir. aljbiro.

2011

1161—900.

Pályázati hirdetés.

Elhalálozás folytán üresedésben levő községi szülésznői állásra ezennel pályázat hirdetetik.

A szülésznő fizetése glogovác község pénztárából előleges havi részletekben felveendő évi 160, azaz egyszázhatvan korona, és minden egyes szülés esetbeni közreműködéséért 2 azaz kettő korona díj.

Szegények ingyen segélyben részesítendőek.

Pályázni akarók felhivatnak, a szabályszerű 1 koronás bélyeggel ellátott és szülésznői okirattal felszerelt kérvényüket f. 1900. évi július hó 2-ig Glogovác község előljárásihoz benyújtani.

A választás f. évi július hó 3-án d. e. 10 órakor fog Glogovác község házában megtartatni.

Kelt Glogovácson, 1900. évi július hó 17-én.

Orody Nándor, **Straub Péter,**
jegyző. 2027 bíró.

1287—1900.

Árverési hirdetés kivonat.

A világosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Ridovics József mint kiskoru Ridovics Anna gyámja új-fazekasvarsándi lakos végrehajtónak. Özv. Hegyi Istvánné mint kiskoru Hegyi István és t. gyámja végrehajtást szenvedő elleni 184 korona tőkekövetelés és járulékai iránti vég-

rehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék (a világosi kir. járásbíróház) területén lévő, Aradmegyében fekvő, új-fazekasvarsándi 41. számú tkvben az A. + 1—2. sorsz. a. 82—83. h. r. sz. a. felvett 137—173. összeírású beltelkes ház és kertre, mely 1/4-ed részben kiskoru Hegyi István végrehajtást szenvedő és 3/4-ed részben kiskoru Hegyi Katalin, János és Róza végrehajtás alatt nem állók tulajdonaként van bejegyezve, özv. Hegyi Istvánné szül. Balázs Mária özvegyi haszonélvezeti jogának nem érintésével, mint ingatlanokra dr. Czégka Zdenkó ügyvéd, világosi lakos utóajánlata folytán az újabb árverést 906 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi július hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor Új-Faz.-Varsánd község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 90 kor. 60 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1900. évi április hó 2-ik napján.

A világosi kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság.

Aknay Andor,
kir. jbiró.

2028

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

- Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
- Körlevelek, litografikus szépségben
- Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
- Számlák, praktikus rendszer szerint
- Esküvői jelentések, meglepő választékban
- Névjegyek, divatosak és seccsiósak
- Plakátok, az új század reklámjának megfelelően.
- Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság
Olcsó árak.
Diszkrét izlés

NEUMANN

**férfi-, fiu-
és gyermekruha telep**
ARAD,
a „Fehér Kereszt“ szálloda mellett
Szabott árak!
**Mérték szerinti megrendelés
pontosan eszközöltetnek.**

Egy tanítóképezdész
nevelőnek
ajánkozik

intelligens családhoz vidékre,
július és augusztus hónap
szerény fizetési feltételek mellett.
Bővebbet e lapok kiadóhivatalában.

Aradvármegye székházában,
valamint a
régii törvényszéki épületben
eszközleendő

lebontásokból
kikerülő nagy mennyiségű régi
használható anyagok, u. m.

regii, tisztított téglák,
padolat deszka, épületfa,
burkolati kőlapok, ajtók,
100 darab teljesen egyenlő, külső
és belső, jalousieval ellátott

ablak,
pinczeablakrácsok, fakoczkaburkolat, kályhák
stb. stb.

eladatnak.

Értekezhetni Fodor és Reisinger cég irodájában, Arad, József főherceg-ut 12. szám.

Tanulók

heti fizetéssel
felvétetnek

az
aradi nyomda részvénytársaság
könyvnyomdájában.
és
könyvkötészetében

Iglófürdő

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.

Nyarsáló telep.

Vasúti állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében, 590 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal. Tükröz, kád- és fenyőfürdők. Villanyos masszázs. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légzőszervek bántalmában szenvedőknek, udulók részére.

Jó konyha, mérsékelt árak, szögóra, olvasó-terem, Lawn-Tennis. Fűdővad május 15-től szeptember végéig. Elő- és utófényben tetemes árlevegődés. — Fűdőorvos: Dr. Neubauer Lajos. — Posta és távirat-állomás helyben. Utazás Budapest-Kassa-Igló vagy Budapest-Rutka-Igló. Prospektusokkal szolgál.

1404 a fürdőigazgatóság Iglófürdő.

1900. évi tavaszi és nyári idényre
valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy teljes férfi öltönyre (kabát, nadrág és mellény) ára csak

frt	2.75,	3.70,	4.80	jó
>	6.—	és	6.90	a jobb
>	7.75	a	finom	
>	8.65	a	finomabb	
>	10.—	a	legfinomabb	

valódi gyapjú szövetből.

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyancsak felöltő szövetek, turista loden, finom Kamugara stb. szállít gyári árában és a legnagyobb pontossággal a mindentűl előnyösen ismert.

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért szavatosság vállalatik.

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléseit közvetlenül a fenti gyári cégnél tegye meg.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel **Marotky Ad.**

Szeplő, májfolt, bíbriros bőrvörösséget és mindennemű arczszéplőtől mentést bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsaszín és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérillióm és rózsaszínben tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

STERN

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női felöltők
áruháza
Aradon, Andrassy-tér.